
Mojca Ravnik
Iz kronike
Inštituta za slovensko narodopisje od 1973 do 2001

Uvod

Leta 1947 je Slovenska akademija znanosti in umetnosti ustanovila Komisijo za slovensko narodopisje, ki se je 1951. preimenovala v Inštitut za slovensko narodopisje (ISN). Tako ima ISN dve rojstni letnici; delo se je uradno začelo decembra 1947, Inštitut pa je bil ustanovljen 3. oktobra 1951.

Zgodovino Komisije in Inštituta za slovensko narodopisje do leta 1972 je predstavil dr. Niko Kuret v prvih treh številkah *Traditiones*, *Zbornika Inštituta za slovensko narodopisje*:

Naša 25-letnica. Komisija (1947–1951) in Inštitut za slovensko narodopisje SAZU (od 1951). Nastanek, razvoj in delo. 1. Komisija za slovensko narodopisje. – *Traditiones* 1, Ljubljana 1972, str. 9–18;

Naša 25-letnica. Komisija (1947–1951) in Inštitut za slovensko narodopisje SAZU (od 1951). Nastanek, razvoj in delo (Nadaljevanje). 2. Inštitut za slovensko narodopisje. – *Traditiones* 2, Ljubljana 1973, str. 5–33;

Naša 25-letnica. Komisija (1947–1951) in Inštitut za slovensko narodopisje SAZU (od 1951). Nastanek, razvoj in delo (Nadaljevanje in konec). – *Traditiones* 3, Ljubljana 1974, str. 198–222.

Bibliografija sodelavcev je objavljena v knjigah: *Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU*, Ljubljana 1976; *Biografije in bibliografije raziskovalcev ZRC SAZU 1976–1985*, Ljubljana 1988; *Biografije in bibliografije raziskovalcev ZRC SAZU 1986–1995*, Ljubljana, ZRC 1998. Dostopna je tudi v kooperativnem online bibliografskem sistemu in servisu Cobiss.

Pričujoča kronika Inštituta za slovensko narodopisje od 1973 do 2001 je napisana na podlagi letnih poročil in vsebuje naslednja poglavja:

1. Razvojne okoliščine in življenjske razmere
2. Personalna sestava, predstojniki, znanstveni svet

3. Znanstvenoraziskovalno delo
4. Knjižnica in bibliografija
5. Dokumentacija in zbirke
6. Zbornika *Traditiones* in *Studia mythologica Slavica*
7. Seznanjanje strokovne in širše javnosti o delu ISN
8. Sestanki in konference
9. Strokovno sodelovanje doma in v tujini, obiski
10. Nagrade in priznanja

O delu ISN podrobneje govorijo letopisi SAZU, od leta 1997 pa letopisi ZRC SAZU.

1. Razvojne okoliščine in življenjske razmere

Med letoma 1973 in 2001 so se sistemi financiranja raziskav in Inštituta v celoti večkrat spremenili. Do začetka devetdesetih let je inštitutsko delo potekalo v glavnem po nalogah iz pogodb z Raziskovalno skupnostjo Slovenije, po letu 1991 se je uveljavilo projektno in leta 1998 programsko financiranje.

Različni sistemi so zelo vplivali tudi na organizacijo in vsebino dela, ne samo s količino, temveč tudi z načinom dodeljevanja. Preden je bilo po letu 1991 vpeljeno projektno financiranje, so raziskovalci lahko smiselno načrtovali in izvajali vsebinsko zaokrožene naloge v sekcijah. Taka ureditev po uvedbi projektne financiranja ni bila več mogoča. Ministrstvo za znanost namreč nobenemu od projektov ni dodelilo dovolj sredstev, zato je bilo potrebno prijavljati nove in nove. Tako se je ustvaril zelo kompliciran, nerazviden sistem, razmerje med pomenom projektov, dodeljenimi jim urami in obremenjenostjo raziskovalcev je bilo porušeno, pisalo se je vedno več prijav in poročil. Sledil je prehod na programsko financiranje leta 1998. Programske skupine so se prijavile z raziskovalnimi programi, ki jih je bilo treba v postopku vrednotenja utemeljiti in zagovarjati. Program ISN Etnološko raziskovanje v Sloveniji in zamejstvu je bil odlično ocenjen in potrjena je bila tudi programska skupina za njegovo izvajanje. Vsebinsko so se v program prelele naloge iz projektov iz prejšnjega obdobja, skupaj z nekaterimi novimi. Programska skupina ima zagotovljeno financiranje za 5 let, vendar samo za sistemizirane doktorje znanosti. Velika pomanjkljivost tega sistema je ta, da ostajajo brez sredstev magistri z dolgoletno raziskovalno prakso, strokovni sodelavci, ki so za urejanje in preučevanje dokumentacije in zbirk v etnološkem inštitutu neobhodno potrebni, in mladi doktorji znanosti. Zanje je še vedno treba pridobiti denar s projekti.

Čas pred uvedbo projektne financiranja je bil tudi čas največjega obsega ISN v štirih sekcijah. Po priključitvi Glasbenonarodopisnega inštituta Slovenski akademiji znanosti in umetnosti oziroma Inštitutu za slovensko narodopisje se je namreč leta 1972 sekcijam za ljudsko slovstvo, za ljudske šege in igre in za materialno kulturo pridružila sekcija za glasbeno narodopisje. Tako je organizacijska zasnova ISN ustrezala celotnemu etnološkemu in folklorističnemu raziskovalnemu področju. S sklepom predsedstva SAZU z dne 31. 5. 1994 se je na predlog upravnega odbora ZRC SAZU sekcija za glasbeno narodopisje osamosvojila in preimenovala v Glasbenonarodopisni inštitut. Sodelavci ISN so o razdružitvi javno glasovali na sestanku 29. 9. 1993 (razen predstojnika Julijana Strajnarja, ki je bil odsoten zaradi bolezni) in se zanj odločili z večino glasov (ločitvi sta nasprotovala M. Ramovš in M. Ravnik).

Prostori

Inštitut je imel od leta 1967 prostore na Novem trgu 3, Glasbenonarodopisna sekcija pa je bila v starih prostorih na Wolfovi 8. Leta 1994 se je Inštitut preselil v nove prostore na Novem trgu 5.

2. Personalna sestava, znanstveni svet, predstojniki

Personalna sestava

Pred letom 1973 so bili na ISN redno zaposleni že dr. **Niko Kuret**, dr. **Milko Matičetov**, **Helena Ložar - Podlogar**, knjižničarka **Albina Štrubelj** in s polovičnim delovnim časom tehnična sodelavka **Angela Berkopec**.

1973: V knjižnici se je zaposlila **Sinja Zemljič - Golob**, dipl. etnologinja in prof. umetnostne zgodovine.

Albina Štrubelj, višja knjižničarka referentka, je po upokojitvi nadaljevala z delom v sekciji za ljudsko slovstvo kot honorarna sodelavka.

1974: V sekciji za ljudsko slovstvo se je zaposlila **Marija Stanonik**, dipl. slavistka in etnologinja. **Janez Bogataj**, dipl. etnolog in prof. umetnostne zgodovine, je bil zaposlen od marca do novembra. Z delom je prenehala **Albina Štrubelj**.

1976: **Marta Koren**, gimnazijska maturantka, se je zaposlila kot tajnica.

1979: Dr. **Angelos Baš** se je zaposlil v sekciji za materialno kulturo. Upokojil se je dr. **Niko Kuret**.

1980: Kot tajnica Inštituta se je zaposlila **Tatjana Nartnik**.

1981: Dr. **Milko Matičetov** je postal upravnik Inštituta.

1982: **Jurij Fikfak**, dipl. etnolog in prof. slovenščine, se je zaposlil v sekciji za ljudske šege in igre, **Igor Cvetko**, dipl. muzikolog, pa v glasbenonarodopisni sekciji.

1983: **Naško Križnar**, dipl. etnolog in arheolog, se je zaposlil v Avdiovizualnem laboratoriju ZRC SAZU (gl. članek N. Križnarja, Avdiovizualni laboratorij ZRC SAZU in etnologija v tem zborniku).

1985: **Monika Kropelj**, dipl. etnologinja in prof. umetnostne zgodovine, se je zaposlila kot mlada raziskovalka v sekciji za ljudsko slovstvo. Upokojil se je dr. **Milko Matičetov**.

1986: **Marjetka Golež**, prof. slovenskega jezika in dipl. komparativistka, se je zaposlila kot mlada raziskovalka v glasbenonarodopisni sekciji.

1988: Upokojila se je dr. **Zmaga Kumer**. **Mojca Ravnik**, mag. etnologije, se je zaposlila v sekciji za ljudske šege in igre.

1989: **Robert Vrčon**, dipl. etnolog, se je zaposlil v glasbenonarodopisni sekciji.

1991: Upokojil se je dr. **Angelos Baš**.

1993: **Drago Kunej** se je zaposlil v glasbenonarodopisni sekciji.

1994: Glasbenonarodopisna sekcija ISN se je 31. maja osamosvojila v Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU.

1995: Zaposlila se je **Stanka Drnovšek**, dipl. geografinja in etnologinja, za opravljanje del strokovne sodelavke. Upokojila se je **Marta Koren**. Kot tajnica inštituta se je zaposlila **Božena Gabrijelčič**.

1996: V sekciji za materialno kulturo se je zaposlila asistentka z doktoratom **Maja Godina Golija**. Kot mlada raziskovalka se je v sekciji za ljudske šege in igre zaposlila **Polona Šega**, dipl. etnologinja in anglistka.

1998: Zaposlila sta se **Roberto Dapit**, mag. jezikoslovnih ved, v sekciji za ljudsko slovstvo in **Vesna Moličnik**, dipl. etnologinja in kulturna antropologinja in sociologinja kulture, kot mlada raziskovalka v Avdiovizualnem laboratoriju.

1999: Inštitutu se je priključil Avdiovizualni laboratorij kot posebna sekcija. Upokojil se je dr. **Tone Cevc**. V sekciji za ljudsko slovstvo se je zaposlila mlada raziskovalka **Barbara Ivančič**, prof. slovenščine in dipl. sociologinja kulture.

2000: Mag. **Roberto Dapit** je prenehal redno delovno razmerje, delo je nadaljeval kot zunanji sodelavec. V sekciji za materialno kulturo se je zaposlila mlada raziskovalka **Špela Ledinek**, dipl. etnologinja in kulturna antropologinja in prof. umetnostne zgodovine.

2001: Zaposlila se je dr. **Mojca Ramšak** kot delavka na programu javnih del, nato kot asistentka z doktoratom in nosilka projekta Leksikon etnologije Slovencev. Na programu javnih del se je zaposlil **Miha Peče**, prof. umetnostne zgodovine in sociologije kulture. Usposabljanje mlade raziskovalke **Vesne Moličnik** se je sklenilo z obrambo magisterija. Z delom na inštitutu je prenehala dr. **Polona Šega**. Zaposlila se je dr. **Ingrid Slavec Gradišnik** kot znanstvena sodelavka, nosilka projekta Šege in prazniki na Slovenskem v 2. pol. 20. in na začetku 21. stoletja.

Znanstveni svet

Znanstveni svet Inštituta po statutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU določa znanstveno in kadrovsko politiko ter celotno dejavnost inštituta.

Leta 2001 je njegova sestava naslednja: predsednik akademik dr. Milko Matičetov, člani akademik prof. dr. Jože Pogačnik, dr. Jurij Fikfak, dr. Maja Godina - Golija, doc. dr. Naško Križnar, izr. prof. dr. Marija Stanonik, doc. dr. Mojca Ravnik.

Predstojniki

Akademik prof. dr. France Koblar je bil predstojnik od leta 1972 do leta 1975. Za vodstvo Inštituta je skrbel tajnik dr. Niko Kuret. Od leta 1975 je bil najprej vršilec dolžnosti upravnika, nato pa do leta 1985 upravnik znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov. Od leta 1986 do 1990 je bil upravnik strokovni svetnik Mirko Ramovš, od leta 1991 pa strokovni svetnik Julijan Strajnar. Leta 1993 je postal vršilec dolžnosti, leta 1994 pa predstojnik znanstveni svetnik dr. Tone Cevc. Leta 1998 je postala predstojnica znanstvena sodelavka dr. Mojca Ravnik.

3. Znanstvenoraziskovalno delo

Sekcija za ljudsko slovstvo

Raziskovalne naloge in projekti:

Slovensko ljudsko pripovedništvo (M. Kropelj, Ljudske pravljice in povedke; M. Stanonik, Slovenske bajke in povedke; M. Matičetov, Terensko delo v Režiji, Slovensko folklorno gradivo z desnega brega Tera)

Raziskave pripovednega gradiva (M. Stanonik, M. Kropelj, M. Matičetov)

Zgodovina slovstvene folklore (M. Stanonik)

Tipno kazalo slovenskih ljudskih pravljic (M. Kropelj)

Revitalizacija in znanstvena raziskava tonskih posnetkov ljudskega pripovedništva iz Režije (M. Matičetov, M. Kropelj, R. Dapit)

Položaj slovstvene folklore v 20. stoletju (M. Stanonik), Ljudska verovanja in bajeslovje (M. Kropelj) v okviru projekta Temeljne raziskave slovenske ljudske kulture (T. Cevc)

Slovenski pregovori in rekla (M. Stanonik)

Med izročilom in sedanjostjo (M. Krojej)

Ljudsko pripovedništvo kot umetnost. Revitalizacija gradiva in performativne študije (M. Krojej, A. Štefan)

Milko Matičetov se je največ posvečal zbiranju in preučevanju pripovedništva v Reziji. Čeprav bi že rad končal terensko delo in se posvetil obdelavi zbranega pripovednega gradiva, ga zaradi vedno novih presenečenj ni mogel opustiti. Leta 1973 se je namenil, da bo po desetih letih zbiranja (1962–1972) pokazal vsaj skromen izrez svojega dela tudi širši javnosti. Lotil se je živalskih pravljic. Med več kot tri tisoč pripovednimi enotami, kolikor jih je dotlej v Reziji posnel na trak, je bilo živalskih pravljic okoli 240. Dobrih šestdeset je odbral in predstavil v antologiji *Zverinice iz Rezije*, ki je izšla na začetku decembra 1973. Leta 1974 je nadaljeval zbiranje pesmi v Reziji, v kabinetu pa je prepisoval pravljice s trakov v knjižno slovenščino. Leta 1974 je nadaljeval raziskovanje ljudskega pripovedništva v Reziji. V letu 1975 je bilo morda najpomembnejše odkritje samorastniške vokalno-instrumentalne skupine iz Osojan. Kot čisto strokovno odkritje naj bo omenjena prva slovenska posvetna varianta pravljice mednarodnega tipa AaTh 1910 (v versko-legendarni preobleki je ta zgodba na Slovenskem izpričana že leta 1502, v prvotni, pravljlični obliki pa je bila zabeležena šele avgusta 1975 v Osojáh v Reziji). Usodo pravljice je M. Matičetov razgrnil udeležencem 4. simpozija balkanske folklore v Ohridu. Kot svoj začasni prispevek k izdaji J. B. de Courtenayjevega rezijanskega slovarja (sodelovanje SAZU in Akademije znanosti ZSSR v Moskvi) je Matičetov izluščil iz objavljenih tekstov in iz lastnih zapiskov nemške izposojenke v Reziji. V Reziji je Matičetov dobil tudi potrdilo o pravilnosti Erjavčeve trditve, da je živa *breša* (debeli četrtek) laška (= furlanska) beseda. Matičetov je tudi preučeval razširjenost žive *brêse* na terenu.

Potres leta 1976 mu je prekrizal načrte, tako da ni mogel v Učjo, naslednje leto pa se je odpravil med Rezijane, ki so se po potresu umaknili v obmorska letovišča.

Terensko je delal tudi na Dolenjskem.

V okviru raziskovalne naloge Slovensko ljudsko pripovedništvo se je honorarna sodelavka **Albina Štrubelj** po napotkih M. Matičetovega leta 1976 lotila naloge Kazalo slovenskih pravljic, preverjanja celotnega pravljličnega fonda inštitutskega arhiva slovenskih ljudskih pripovedi z mednarodnim kazalom Aarne-Thompson. M. Matičetovemu je pomagala tudi določati domače tiskane variante in mednarodne paralele (po sistemu Aarne-Thompson) k zbirki živalskih pravljic iz Rezije. Proti koncu leta 1973, ko je bibliotekarsko delo prevzela nova bibliotekarka, je začela sistematično urejati pripovedni arhiv slovenskih ljudskih pripovedi.

Leta 1978 je bil M. Matičetov ponovno v Reziji. Navezal pa je tudi stike z Rožano Grbac Špehovo iz Šupetra, ki je kot domačinka zbrala ali posnela precej ljudskih slovstvenih besedil. Na terenu je dopolnjeval in preverjal s cvetjem povezano pesniško izročilo in stara domača imena.

Sekcija je pridobivala dragoceno gradivo na različne načine. Leta 1977 je N. Kuret v Ferkovem arhivu v Gradcu našel povedko o Kralju Matjažu pod goro, spod peresa mladega M. Murka. Sekcija je prevzela v hrambo tipkano zbirko slovenskih ljudskih ugank, ki jo je pripravil Ljubomir - Andrej Lisac, zagrebški sodelavec SBL. M. Matičetov je predlagal, da se Liščeve ljudske uganke vključijo v znanstveno izdajo slovenskih ugank, ki jih je imela v načrtu sekcija.

Leta 1979 je M. Matičetov prevedel v knjižno slovenščino slovensko folklorno gradivo z desnega brega Tera. Pri pravljíčarki Tini Vajtovi v Reziji je dopolnjeval njena besedila,

ki jih je prepisal s trakov. Mudil se je tudi v Moskvi in Leningradu zaradi izdaje J. B. de Courtenayjevega rezijanskega slovarja. Poleg tega se je seznanil tudi z nerezijanskim delom zapuščine J. B. de Courtenayja, v njem je bilo pripovedno in drugo narodopisno gradivo Gašperja Križnika z 49 pripovedmi v motniškem narečju. M. Matičetov se je dogovoril za presnemavanje na mikrofilm v zameno za inštitutske publikacije.

Leta 1980 se je M. Matičetov ponovno mudil v Reziji. Na povabilo rezijanskega župnika je pripravil komentirano bibliografijo rezijanskih objav 1927–1979. Za konferenco o praktični pisavi rezijanščine pa je pripravil diafilmsko dokumentacijo vseh pomembnejših poskusov pisanja tega narečja. Takrat je tudi srečal pesnico Silvano Paletti, samoukinjo, s katero se je pozneje rad srečaval in dopisoval. Terensko je delal tudi v Teru. Pripravljal je medakademijsko izdajo rezijanskega slovarja.

Leta 1982 je izdelal kritično bibliografijo rezijanskih tiskov 1927–1979, nato pa je začel obdelovati starejši del rezijanske bibliografije 1604–1926.

Na številnih srečanjih z Rezijani je zapisoval pesmice, uganke, pregovore, šaljive zgodbe, rekla. Res bi bilo škoda opustiti terensko delo pri tem »narodopisnem eldoradu«. Najpomembnejša pridobitev je bila zbirka listin, ki se nanašajo na spore občin Bila in Njiva. Natisnjena leta 1784, vsebuje gradivo od 1382 do 1784.

Leta 1983 je M. Matičetov obdeloval pravljice iz pripovedne zakladnice Tine Vajtove, jih prepisoval s trakov, prevajal v knjižno slovenščino, oštevilčeval po mednarodnem kazalu Aarne-Thompson. Dopolnjeval je rezijansko bibliografijo 1604–1926. Udeležbo na slavističnem kongresu v Kijevu je izkoristil za pogovor z N. I. Tolstojem o izdaji rezijanskega slovarja in rezijanskega folklornega gradiva v zapisih J. B. de Courtenayja.

Leta 1984 je pospešeno pripravljal za objavo repertoar Tine Vajtove. Ker so bili prvi zvočni posnetki te pravljičarke stari že 18 let, se je začelo sistematično presnemavanje vsega, kar je Tina Vajtova povedala v letih 1966–1984, da je bilo mogoče varno transkribiranje po kopijah. Teklo je tudi terensko delo v Reziji.

Iz arhiva Akademije znanosti ZSSR je inštitut prejel mikrofilm pripovednega gradiva, ki ga je bil iz Motnika J. B. de Courtenayju poslal Gašper Križnik. Izdelane so bile fotografske povečave.

Leta 1985 je bila podpisana pogodba med ISN in etnografskim muzejem Gorske skupnosti za Karnijo in Kanalsko dolino, s katero je Muzej v Naborjetu (Malborghetto) pridobil kopije posnetkov ISN s terenov v Italiji, v zameno pa je sofinanciral presnemavanje oz. restavracijo starih magnetofonskih zapisov.

Za goriško izdajo knjige *Leggende dal Friuli e dalle Alpi Giulie*, ki jo je v nemščini pripravil Anton von Mailly leta 1917, izšla pa je leta 1922 v Leipzigu, je M. Matičetov napisal obsežne nove opombe. Posebej je razgrnil ozadja in občutljiva razmerja med raziskovalci, pripadniki treh, štirih narodov na mejnih tleh nekdanjega avstrijskega »Primorja«.

V letih 1986, 1987 in 1988 je M. Matičetov nadaljeval s pripravami za izdajo pripovednega repertoarja Rezijanke Tine Vajtove, nato pa je bilo delo prekinjeno in naj bi se nadaljevalo, ko bi dobili primerne sodelavca. Končalo se je tudi prepisovanje pripovednega gradiva Gašperja Križnika. M. Matičetov je napisal komentar k izdaji *Materialov IV* J. B. de Courtenayja in pregledal tretjino rokopisa rezijanskega slovarja.

Od leta 1994 do 2001 je bil M. Matičetov kot zunanji sodelavec nosilec raziskovalne naloge Revitalizacija in znanstvena raziskava tonskih posnetkov ljudskega pripovedništva iz Rezije in sodelavec raziskave Med izročilom in sedanostjo (nosilka M. Kropelj).

Leta 1974 je imel še nekaj obveznosti do sekcije njen nekdanji znanstveni sodelavec **Tone Cevc**. Ko je prirejal za objavo v inštitutskem zborniku *Traditiones* razpravo o

okamenelih živih bitijh v slovenskem ljudskem izročilu, je našel v gradivu vrzeli, zato ga je preverjal s snemanjem pričevanj na terenu.

Leta 1974 je prišla v sekcijo stažistka **Marija Stanonik**. Seznanila se je z organizacijo in načinom dela na arhivu slovenskih ljudskih pripovedi. Napisala je opombe k rokopisni zbirki Pripovedno blago severnega poljanskega narečja, ki ga je zbral prof. Janez Dolenc leta 1952, in poiskala slovenske tiskane in rokopisne variante. Leta 1974 se je izpopolnjevala v Göttingenu, v Inštitutu za etnologijo je spoznavala organizacijo in delo pri Enciklopediji pravljic. Ko je postala asistentka, se je lotila priprave izdaje slovenskih povedk. Sestavila je osnutek najnujnejših pripravljanih del in se lotila dela. Sodelovala je z Loškim muzejem pri izdelavi podrobnega načrta za raziskavo Poljanske doline. Sodelovala je tudi pri znanstveni temi Slovensko pesništvo NOB 1941–1945 na slavističnem oddelku Filozofske fakultete. Pri tej raziskavi je ostala mentorica in organizatorica dela do leta 1986.

Leta 1976 je bila na strokovnem izpopolnjevanju v Varšavi, na oddelku za ustno slovstvo biblioteke Poljske akademije znanosti. Sestavljala je vprašalnice za *Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja*. Razen vprašalnic Viri znanja in Tehnično znanje, pri katerih je bila soavtorica, je v celoti sestavila vprašalnice Jezik, Besedna umetnost, Branje.

M. Stanonik je bila nosilka naloge Slovenske bajke in povedke. Skupaj z M. Matičetovim je začela popisovati na Slovenskem znana bajna bitja in literaturo o njih. Bitja so bila razvrščena po abecedi. M. Stanonik je pripravila začasno kartoteko posredovalcev slovenskega ljudskega pripovednega izročila v prozi. Pripovedno gradivo je leta 1976 zbirala tudi na terenu v Poljanski in v Zgornjesavski dolini, leta 1977 v Rožu in Podjuni.

Leta 1977 se je nadaljevalo preverjanje pravljirnega fonda arhiva slovenskih ljudskih pripovedi in ugotavljanje, koliko je med slovenskim gradivom pristnih pravljic, ki jih je moč uvrstiti kot variante k posamičnim tipom Aarne-Thompsonovega mednarodnega kazala pravljirnih tipov.

M. Stanonik je nadaljevala širše zasnovano akcijo pridobivanja pripovednih in drugih ljudskih slovstvenih enot v stiku s slovenskimi muzeji in drugimi ustanovami, hranitelji folklornih zapiskov. Organizirala in vodila je ekscerpiranje pripovednega gradiva v periodičnem tisku za uvrstitev v arhiv slovenskih ljudskih pripovedi, za obdelavo pri kazalu slovenskih pravljic in za izdajo slovenskih povedk. Na katedri za dialektologijo PZE za slavistiko na FF so bile pregledane seminarske in diplomske naloge. Pri tem so imeli velik delež študentje, ki so delo opravljali v okviru obvezne etnološke prakse ali honorarno.

M. Stanonik se je posvetila tudi teoretičnim vprašanjem ustnega slovstva.

Leta 1979 je bilo njeno delo usmerjeno k pripravam na kritično izdajo slovenskega ljudskega pripovednega izročila. Vodila je ekscerpiranje pripovednega gradiva iz novejših slovenskih revij, časopisov in šolskih glasil. Izpopolnjevala je popis slovenskih bajnih bitij. Sistematično so bila izpisana imenska gesla in navedbe virov iz Keleminove zbirke *Bajke in pripovedke slovenskega ljudstva*, iz zapiskov M. Matičetovega, iz Pajkovih *Črtic*, Kotnikovih *Storij* in Šašljevih *Bisernic*.

Leta 1980, 1981, 1982, 1983 je teklo ekscerpiranje pripovednega izročila iz gradiva rokopisne zbirke NUK, za popis slovenskih bajnih bitij so bila pregledana rokopisna dela, preverjeni Keleminovi zapisi, sistematično zbirana slovenska in tuja bibliografija.

Izpisovalo se je tudi prozno gradivo iz časopisov. V tej pripravljani fazi za izdajo slovenskih povedk je M. Stanonik nadaljevala izredno široko zasnovano zbiranje

slovstvenega folklornega gradiva. Delovnim organizacijam je bila poslana prošnja, objavljena v njihovih glasilih za zbiranje in pošiljanje gradiva s terena, prav tako osnovnim in srednjim šolam, študentom slavistike v Ljubljani in Mariboru. V delo so bili ponovno vključeni študentje etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, v *Pionirju* je bila za osnovnošolce razpisana raziskovalna tema Zbirajmo slovenske folklorne pripovedi.

Sodelovanje šol, občil in delovnih organizacij je bilo zgledno. M. Stanonik je strokovno sodelovala tudi z Muzejem Žiri. Preučevala je razmerje slovstvene folklore do literature.

Tudi leta 1984 je potekalo pridobivanje gradiva s terena, ob tem pa dokumentiranje in žanrska in vrednostna selekcija. M. Stanonik si je z akcijami za pridobivanje slovstvene folklorne pridobila vrsto zunanjih sodelavcev. Nadaljevala je s preučevanjem zgodovine slovstvene folklorne v razmerju do literature.

Leta 1986 je nadaljevala s pobudami za pridobivanje gradiva in z obiski na terenu. Vodila je izpisovanje slovstvenofolklornih odlomkov iz slovenske literature. Obdelala je promet v Žireh z etnološkega vidika.

Leta 1987 je bilo v celoti pretipkano pripovedno gradivo, pridobljeno v zadnjih letih za načrtovano kritično izdajo Slovenskih ljudskih povedk. V arhiv slovenskih ljudskih pripovedi je bilo po ustreznih kriterijih uvrščeno gradivo, ki so ga pošiljali sodelavci na terenu, ali ga je zbrala M. Stanonik, ali je bilo izpisano iz strokovnih revij, poljudno-znanstvenih publikacij, koledarjev in slovenskih časopisov iz 19. in 20. stoletja.

Za izdajo slovenskih ljudskih ugank se je začelo izpisovanje gradiva iz terenskih zvezkov M. Matičetovega.

M. Stanonik je nadaljevala s preučevanjem teorije in zgodovine slovstvene folklorne.

Na oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani je leta 1987 tudi uspešno zagovarjala magistrsko nalogo *Promet v Žireh – etnološki vidik*.

Leta 1988 je na pobudo M. Stanonik je pri založbi Kmečki glas začela izhajati zbirka ljudskih pripovedk s pokrajinskim izhodiščem, imenovana *Glasovi*.

V okviru revije *Pionir* je bila tudi na njeno pobudo sprožena akcija za zbiranje ljudskih pripovedi o nastanku krajevnih in ledinskih imen ter zbadljivk na račun prebivalcev. Pridobivanje gradiva se je nadaljevalo z zunanjimi sodelavci, ki jih je mentorsko vodila M. Stanonik. Nadaljevalo se je izpisovanje slovstvenofolklornih odlomkov iz slovenske literature. Vse gradivo je bilo sproti uvrščeno v arhiv in klasificirano.

Leta 1989 je bila pripravljena zbirka izbranega pripovednega gradiva, ki je bila pridobljena s terena po vsej Sloveniji v zadnjih petnajstih letih.

V letu 1990 do 1993 so se razmahnili *Glasovi* (v izdaji založbe Kmečki glas), zbirka knjig folklornih pripovedi, zato je bilo z njo vse več koordinacijskega, recenzijskega in souredniškega dela. M. Stanonik je pisala spremne besede in se dogovarjala z novimi sodelavci za naslednje knjige folklornih pripovedi.

Nadaljevalo se je izpisovanje gradiva za izdajo slovenskih ljudskih ugank. Zbirala je tudi folklorne pripovedi o nastanku krajevnih in ledinskih imen.

Dokončala je več raziskav o terminologiji in zgodovini slovstvene folklorne.

Leta 1991 je organizirala zbiranje bajk, šal in drugih pripovedi s sodelovanjem uredništva Pila in šol. Popisovala je tudi nagrobne napise.

Leta 1993 je doktorirala z obrambo disertacije *Kontekstualnost in žanrski sistem slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva 1941–1945* na Filozofski fakulteti v Zagrebu.

M. Stanonik je od leta 1994 do 2001 nadaljevala delo na nalogi *Zgodovina slovstvene folklorne z ekscerpiranjem iz časopisov, revij in strokovne literature*, zbirala je gradivo o

bratih Cirilu in Metodu, o slovstveni folklori v obdobju realizma in ekspresionizma, socialnega realizma ali t. i. nove stvarnosti in med drugo svetovno vojno. Urejala je knjige iz zbirke *Glasovi*.

Od leta 1999 je delala tudi na projektu Slovenski pregovori in rekla. Izpisovanje pregovorov je teklo s pomočjo študentov slavistike na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Sodelovala je tudi v projektu Etnološka dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije in pisala gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*.

Leta 1985 se je kot mlada raziskovalka v sekciji zaposlila **Monika Kropelj**. Raziskovala je narodopisno zapuščino Karla Štreklja, jo uredila in katalogizirala. V kazalo slovenskih pravljič je po mednarodnem sistemu Aarne-Thompson uvrščala pravljičice iz nje. Na osnovi tega dela je nastala njena magistrska naloga (*Karel Štrekelj in njegova narodopisna zapuščina*).

Leta 1991 se je lotila terenske raziskave o ljudskem pripovedništvu, verovanjih in zagovarjanju v ljudskem zdravilstvu na Koroškem v Avstriji. Leta 1992 je oddala disertacijo z naslovom *Ljudska kultura v slovenskih pravljičah in povedkah na primerih iz Štrekljeve zapuščine*.

Leta 1993 je doktorirala z disertacijo o odsevu materialne, socialne in duhovne kulture v stotih izbranih pravljičah in povedkah iz Štrekljeve zapuščine.

Lotila se je kritičnega pregleda slovenskega pripovedništva in začela pripravljati tipno kazalo slovenskih ljudskih pravljič.

Ugotovljeno je bilo, da bo treba tonske posnetke ljudskega pripovedništva, ki jih hrani ISN, zaradi starosti začeti presnemavati. V ta namen je M. Kropelj izdelala popis arhiva Sekcije za ljudsko slovstvo.

Leta 1995 se je izpopolnjevala v Innsbrucku in začela raziskovati sodobne zgodbe in osnovala rubriko 'Zgodbe vsakdana' v *Glasniku SED* (od 1996).

Med l. 1994 in 2001 je nadaljevala s pripravo tipnega kazala slovenskih ljudskih pravljič. Gradivo je razvrščala po mednarodni klasifikaciji in ga dopolnjevala s terenskimi raziskavami. Skrbela je tudi za projekt Revitalizacija in znanstvena raziskava tonskih posnetkov ljudskega pripovedništva iz Režije, ki je bil namenjen presnemavanju posnetkov na sodobne nosilce zvoka, DAT-kasete, transkribiranju in indeksiranju gradiva.

Sodelovala je tudi pri projektih Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije in pisala gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*.

Za revitalizacijo in znanstveno raziskavo tonskih posnetkov ljudskega pripovedništva iz Režije je bil kot zunanji sodelavec v nalogu vključen mag. **Roberto Dapit** (med 1998 in 2000 v rednem delovnem razmerju, nato ponovno zunanji sodelavec). Temu delu je bil namenjen tudi projekt Med izročilom in sedanostjo (M. Kropelj). ISN je sklenil sodelovanje s Centrom za večjezičnost Univerze v Vidmu, ki je projekt sofinanciral. R. Dapit je tudi na terenu v Režiji in Benečiji preučeval šege, toponomastiko, pripovedništvo, bajeslovje in verovanje in snemal videodokumentacijo.

Mlada raziskovalka **Barbara Ivančič Kutin** je od leta 1999 pripravljala magistrsko nalogo z naslovom *Slogovna analiza in kontekst slovenskih folklornih pripovedi na Bovškem*. Sodelovala je pri projektu Slovenski pregovori in rekla. Izločala in razvrščala je gradivo, ki je bilo že prej izpisano iz slovenske literature, izločila vse izpise s pregovori, izpisovala pregovore iz revij in časopisov, zbirala pregovore na terenu in jih razvrščala po izbranih kriterijih. Pomagala je zasnovati računalniški obrazec za vnašanje pregovorov.

*Sekcija za ljudske šege in igre***Raziskovalne naloge in projekti:**

Ljudske šege in igre: (N. Kuret, Maske na Slovenskem; Študentovske šege; N. Kuret, Göthova topografija Slovenske Štajerske v prvi polovici 19. stoletja, nato je bil naslov spremenjen v Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo; N. Kuret, Drabosnjakov arhiv; H. Ložar - Podlogar, Ženitovanjske šege na Slovenskem; J. Fikfak, Življenje in delo gozdnih in žagarskih delavcev na Notranjskem; vsi: Tekoča dokumentacija, Arhivsko gradivo, fototeka;)

Zgodovina raziskovanja šeg na Slovenskem (J. Fikfak)

Raziskave šeg življenjskega in koledarskega kroga ter delovnih šeg (H. Ložar - Podlogar, J. Fikfak, N. Kuret)

Raziskava družbenih navad v etnično mešanih okoljih, Raziskava družinsko-sorodstvenih odnosov v vaških okoljih na obrobju Slovenije (M. Ravnik)

Šege življenjskega kroga – šege ob smrti, Šege in verovanja ob smrti na Dolenjskem (H. Ložar - Podlogar)

Obrov in Hrušica, etnološka monografija (J. Fikfak)

Poglavja iz zgodovine etnologije, Zgodovina etnološkega raziskovanja v 19. stoletju (J. Fikfak)

Multimedijske predstavitve slovenske kulturne dediščine (T. Cevc, J. Fikfak)

Multimedijske predstavitve in ohranitev kulturne dediščine (J. Fikfak, T. Cevc, S. Drnovšek, N. Križnar, H. Ložar - Podlogar)

Šege (H. Ložar - Podlogar), Praznik in ritual na Primorskem (J. Fikfak), Zgodovina etnologije (J. Fikfak), Raziskave družinsko-sorodstvenih odnosov v vaških okoljih na obrobju Slovenije (M. Ravnik), Multimedijska predstavitev Velike planine na zgoščenki, vse v okviru projekta Temeljne raziskave slovenske ljudske kulture (T. Cevc)

Niko Kuret je v letih 1973 in 1974 nadaljeval in dokončal raziskovalno nalogo o maskah. Gradivo se je zbiralo z anketo, razposlana je bila informatorjem, pri anketiranju so pomagali tudi študentje etnologije.

Leta 1975 je redigiral gradivo in oskrbel tipkanje, tako da je bilo v 24 broširanih zvezkih na voljo za študijsko delo. Začel je kompleksni študij gradiva, najprej najstarejše plasti mask, živalskih mask.

V pustnih dneh je sekcija organizirala sistematično fotografiranje nekaterih redkejših pustnih likov na terenu.

N. Kuret je sestavil vprašalnici Igra odraslih in otroška igra in Gledališče, s H. Ložar - Podlogar pa vprašalnico Šege za *Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja*.

N. Kuret, H. Ložar - Podlogar in S. Zemljič - Golob so leta 1975 na SAZU pripravili razstavo, posvečeno spominu 150-letnice smrti Andreja Šusterja Drabosnjaka; z njo so gostovali še v Mariboru, na Ravnah na Koroškem, v Celovcu in, v manjšem obsegu, ob kongresu prevajalcev na Bledu v hotelu Toplice.

Leta 1976 je N. Kuret prevzel Drabosnjakov arhiv, temelj zanj je bilo gradivo, zbrano za spominsko razstavo. Skrb za arhiv je bila poverjena M. Korenovi.

Leta 1977 je N. Kuret pripravljaval končno predstavitev mask slovenskih pokrajin. Zbrani podatki so bili prepisani na kartone in razvrščeni, izdelani so bili tematski zemljevidi. Gradivo se je zbiralo tudi v tujih arhivih.

Iz tujine se je posrečilo v izpiskih ali kopijah dobiti dragoceno gradivo, ki ga vsebujeta t. i. Pogačnikova zbirka (Sammlung Valentin Pogatschnigg) v Deželnem muzeju v Celovcu

in t. i. Ferkov arhiv, ki ga hrani Štajerski narodopisni muzej v Gradcu. Oboje je obdelal N. Kuret. Nadaljeval je tudi z izpisovanjem t. i. Göthove serije (zbirke odgovorov na vprašanja nadvojvode Janeza o Slovenski Štajerski v prvi pol. 19. stoletja) v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu. Delo naj bi se nadaljevalo in čim prej končalo z objavami obdelanega gradiva.

Leta 1978 je bilo končano zbiranje in urejanje podatkov o maskah v ruralnem okolju. N. Kuret je sodeloval pri začetku postavitve osrednjega muzeja slovenskih mask na Ptuju.

N. Kuret je po upokojitvi leta 1979 ostal honorarni sodelavec. Dokončal je obdelavo gradiva o maskah, ni pa bilo mogoče uresničiti načrtovanega zbiranja podatkov za arhiv karnevalov. N. Kuret se je dogovoril o kopiranju gradiva iz Göthove topografije v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu. Kopiranje je bilo končano 1980. Ugotovljene so bile nekatere vrzeli, manjkajoče kopije so bile reklamirane.

Leta 1983 je N. Kuret pripravil rokopis za 1. snopič 1. knjige *Topografija Slovenske Štajerske pred marčno revolucijo*. Delo je bilo uvrščeno v serijo *Gradivo za narodopisje Slovencev*. Topografija naj bi izhajala letno v obsegu po 10 tiskanih pol.

Leta 1984 je N. Kuret pripravljala rokopis za 2. snopič 1. knjige *Topografija Slovenske Štajerske pred marčno revolucijo*, naslov je bilo treba spremeniti zaradi kolizije z Blaznikovo *Topografijo Slovenske Štajerske*. Novi naslov je bil *Slovenska Štajerska pred marčno revolucijo – po odgovorih na vprašalnice nadvojvode Janeza in Georga Götha*.

Leta 1985 je izšel 1. snopič prvega dela, v pripravi je bil rokopis 2. snopiča.

Leta 1986 je N. Kuret pripravil polovico 2. snopiča, leta 1987 je bil oddan v tisk 2. snopič. Za 3. snopič je bilo izpisano, prevedeno in obdelano gradivo in leta 1988 pripravljeno za tisk. Leta 1989 je izpisoval podatke za 1. snopič 2. knjige in leta 1990 je dokončal rokopis. 1. snopič 2. knjige je šel v tisk leta 1993.

Helena Ložar - Podlogar je od leta 1973 nadaljevala raziskavo o ženitovanjskih šegah. Gradivo je prenašala na perforirane kartone; ker računalniška obdelava še ni bila mogoča, je bil to najboljši način za racionalno uporabo gradiva.

Leta 1974 je bila anketa o ženitovanjskih šegah končana. Velika količina gradiva, enakomerno z vsega slovenskega ozemlja, je bila v tem in naslednjem letu prepisana na perforirane kartone.

Leta 1975 je H. Ložar - Podlogar skupaj z N. Kuretom sestavila vprašalnico o šegah za *Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja*.

Gradivo o ženitovanjskih šegah je prenašala na perforirane kartone, pretipkala je gradivo za celotno štajersko ozemlje in začela pripravljati monografijo o spremembah v vsebini in obliki ženitovanjskih šeg na Slovenskem Štajerskem.

Gradivo ankete o ženitovanjskih šegah na Slovenskem je bilo prepisano na kartotečne kartone in sistematično urejeno. Začela se je obdelava po pokrajinah. Prekmurje in Porabje sta bila obdelana. Začela se je tudi obdelava gradiva iz Ziljske doline. Zbrana, obdelana in ovrednotena je bila literatura.

Leta 1977 je potekalo raziskovanje šeg na Koroškem. Gradivo je bilo zbrano z anketo, odgovori so bili prepisani na kartone. Podatki so bili dopolnjeni s terenskim delom in s prepisi trakov glasbenonarodopisne sekcije, izpisana je bila literatura o ziljski svatbi. Pridobljeno je bilo gradivo Pogačnikove zbirke, ki jo hrani Koroški deželni muzej v Celovcu, prepisani ali kopirani so bili vsi zapisi o ženitovanjskih šegah.

Steklo je tudi raziskovanje študentovskih šeg. Po naročilu ISN je študentka etnologije Milena Furek - Medved preučila maturantske šege na tehničnih srednjih šolah in na gimnaziji pedagoške smeri v Mariboru, v teku je bila raziskava brucovanj na visokih šolah v Ljubljani in krsta vajencev grafične stroke v Kopru.

Leta 1978 je bil pripravljen elaborat o ženitovanjskih šegah Ziljanov, rokopis pa pripravljen za tisk. V obravnavi je bilo dolensko ženitovanje. H. Ložar - Podlogar in študentka etnologije M. Šašel sta bili na terenu v Trbovljah.

Nadaljevalo se je sodelovanje z oddelkom za etnologijo FF, študentje so raziskovali brucovanja.

H. Ložar - Podlogar je na oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani dosegla stopnjo magistre z nalogo *Ženitovanjske šege Ziljanov. Kritični pregled dosedanjih poročil in terenska dognanja*.

Zunanja tehnična sodelavka Slavka Ložar je ekscerpirla *Mohorjeve koledarje*, pretipkala zapiske pesnika Jožeta Cvelbarja ter odgovore na vprašalnice, razposlane 1933 učiteljem bivšega predvojnega novomeškega sreza.

Med letoma 1980–1985 je H. Ložar - Podlogar zbirala in preučevala gradivo o ženitovanjskih šegah med Muro in Dravo, na Dolenjskem, v Ziljski dolini, na Kočevskem, v Suhi krajini.

Leta 1982 se je H. Ložar - Podlogar odločila, da ne bo posebej pripravila elaborata o šegah na Dolenjskem, temveč da bi raje pripravila gradivo za enotno študijo, v kateri bi poglobljeneje spregovorila o pomenu ženitovanjskih šeg na Slovenskem. Ob tem je raziskovala tudi šege ob rojstvu v Ziljski dolini, Rožu, Suhi krajini. Raziskave šeg življenjskega kroga je dopolnjevala s terenskim delom, v arhivu, zemljiški knjigi, s študijem literature in z dokumentacijo.

Leta 1985 je zbirala podatke o šegah in verstvu na Jezerskem.

Leta 1986 je za monografsko študijo o tradicionalni svatbi na Slovenskem pregledala primerjalno gradivo v literaturi, dopolnila gradivo z novimi tiskanimi in rokopisnimi viri in terenskimi raziskavami. Gradivo je bilo katalogizirano in uvrščeno v inštitutski arhiv. Zbirala je gradivo o šegah ob rojstvu na terenu na Dolenjskem in Koroškem in o šegah ob smrti, dokumentirala je vaška pokopališča.

Leta 1987 in 1988 je napisala prvi poglavji monografske študije Tradicionalna svatba na Slovenskem. Terensko je raziskovala na Koroškem, v Beli krajini in pod Gorjanci. Vse gradivo je bilo arhivsko obdelano. V istih vaseh je raziskovala šege ob smrti in popisovala pokopališča, raziskovala je tudi letne šege. Vse raziskave je dokumentirala s fotografijami in diapozitivi.

Leta 1989 in 1990 je bil izdelan koncept študije o tradicionalni svatbi na Slovenskem in napisano naslednje poglavje za monografsko študijo. Terensko delo je obsegalo raziskave šeg ob rojstvu, smrti, delu, fotografsko gradivo je bilo uvrščeno v inštitutski arhiv.

Leta 1991 je H. Ložar - Podlogar preučevala gradivo o lažni nevesti v ženitovanjskih šegah Slovencev in ga dopolnila z gradivom iz tujih virov. Zbrala in izpisala je nemško gradivo o ženitovanjskih šegah Kočevarjev in njihovih slovenskih sosedov.

Leta 1992 je pripravljala študijo o narodopisnih motivih na kartah za tarok Hinka Smrekarja. Terensko je zbirala gradivo o Kočevarjih, skupaj z Marijo Kundegraber. Pripravljala je primerjalno študijo o svatbenih šegah na Kočevskem.

Diplomantom in doktorandom seminarja za avstrijsko in primerjalno etnologijo z univerze na Dunaju je pripravila tridnevno študijsko bivanje in ekskurzijo po Sloveniji.

Leta 1993 je raziskovala tradicionalne šege ob smrti na Dolenjskem, zbirala gradivo na terenu, izpisovala gradivo ekip SEM, iz arhiva Dolenjskega muzeja, iz tuje literature in virov o šegah življenjskega kroga.

Med 1994 in 2001 je nadaljevala raziskave šeg ob smrti in dopolnjevala gradivo s terenskimi raziskavami, zlasti na Dolenjskem.

Nadaljevala je z raziskovanjem koledarskih šeg (pust, štehanje).

Sodelovala je tudi pri projektu Multimedijske predstavitve in ohranitev kulturne dediščine, za predstavitev Zagoriških (Dobropoljskih) mačkar je pripravila scenarij s strokovnim besedilom. Pisala je gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*. Sodelovala je tudi pri projektih Slovenski pregovori in rekla in Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije.

Jurij Fikfak se je kot stažist zaposlil leta 1982. Začel je preučevati raziskovanje šeg na Slovenskem in pregledal evropsko literaturo iz teorije šeg. Za načrtovano raziskovanje načina življenja gozdnih delavcev na Notranjskem so bila zaradi pomanjkanja sredstev pregledana le pričevanja o šegah v glasilu *Gozdni gospodar*.

V okviru te teme je leta 1983 nastala tonska, fotografska in filmska dokumentacija o delu v gozdu, o vsakdanjih in prazničnih opravilih (ob Veliki noči in 1. maju) v vasi Podkraj, naseljeni z gozdnimi delavci. Zmontiran je bil prvi film o delu.

V okviru teme Zgodovina raziskovanja šeg na Slovenskem je analiziral in predstavil delo J. Volčiča.

Leta 1984 je J. Fikfak končal raziskavo Drabosnjakovega dela v uprizoritvah, besedilih in poročilih in pripravil klasifikacijo kriterijev za izpis in statistično analizo etnološko relevantnih podatkov, pomembnih za zgodovino raziskovanja šeg.

Skupaj z Zavodom za istraživanje folklorja v Zagrebu je dokumentiral pustovanje v naseljih slovenske in hrvaške Istre. Dokumentiral je letne in delovne šege na Koroškem in v Brkinih (fotografska in filmska dokumentacija dneva mrtvih v Hrušici).

Leta 1985 in 1986 se je J. Fikfak izpopolnjeval v tujini (Dunaj, Gradec, München), posebej za področje zgodovine raziskovanja. Iz te teme je leta 1986 magistriral na Oddelku za etnologijo FF v Ljubljani z nalogo *Etnologija na Slovenskem med leti 1848 in 1860*.

Dokumentiral je letne šege, karneval v Postojni, obhode škoromatov v Obrovu in Javorju v Brkinih in folklorizirane delovne šege.

Leta 1987 in 1988 je uredil zbornik razprav in gradiva ob 100-letnici smrti J. Volčiča, zbiralca in raziskovalca ljudskega izročila v Istri, sestavil njegovo bibliografijo in pripravil konferenco v Pazinu.

Skupaj z inštitutom za narodopisje v Gradcu je v naslednjih letih raziskoval življenje na meji v štajerskem naselju Mlaka-Laaken, leta 1919 razdeljenem med Jugoslavijo in Avstrijo. Skupaj z N. Križnarjem je posnel videofilm o vaškem prazniku in pridobil rokopisno gradivo. Na Tržaškem je dokumentiral praznovanja, pust, postavljanje mlaja.

Nadaljeval je zgodovino raziskovanja šeg v 19. stoletju in leta 1992 s pomočjo računalniškega programa Atlas vnesel etnološka besedila avtorjev iz 19. stoletja.

J. Fikfak je v okviru pilotske faze projekta Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo v sodelovanju z Max-Planckovim Inštitutom za zgodovino iz Göttingena, Institutom für Realienkunde des Mittelalters und der frühen Neuzeit iz Kremsa in nekaterimi inštituti ZRC oblikoval osnovni koncept razvoja informacijskega sistema.

V tem in naslednjem letu je dokumentiral pomembnejše praznike in dogodke v dveh brkinskih naseljih.

Za zgodovino etnologije je preučeval razmerja med zbiralci in raziskovalci v 19. stoletju.

V okviru vprašanj etnološkega informacijskega sistema je nastala prva multimedijska aplikacija – Življenje v Velenju okrog leta 1900, pri kateri je sodeloval Jože Hudales iz muzeja v Velenju.

Med letoma 1994 in 2001 se je posvetil etnološkemu raziskovanju v 19. stoletju; nadaljeval je z zbiranjem terenskega in arhivskega gradiva in dokumentiranjem praznikov, šeg in navad za etnološko monografijo dveh brkinskih naselij (Hrušica, Obrov); pripravljala je multimedijske predstavitve kulturne dediščine za tri podprojekte: Velika planina, Maske na Slovenskem in Velenje. Delal je tudi na nalogi Praznik in ritual na Primorskem. Sodeloval je pri projektih Leksikon etnologije Slovencev, Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije.

Leta 1999 je doktoriral na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani z obrambo doktorske naloge z naslovom *Raziskovanje ljudske kulture v 19. stoletju (na primeru šeg in verovanj)*.

Mojca Ravnik je zbirala in preučevala gradivo o družinsko-sorodstvenih odnosih v vaških okoljih na obrobju Slovenije, največ v Istri, leta 1991 tudi v Porabju. Pogovore z informatorji je snemala, transkribirala in urejene po etnološki klasifikaciji uvrščala v inštitutski arhiv, prav tako fotografsko in diadokumentacijo. Večkrat je na terenu sodelovala z N. Križnarjem, ki je snemal videodokumentacijo.

Od leta 1994 do 2001 je nadaljevala raziskavo družinsko-sorodstvenih odnosov v vaških okoljih na obrobju Slovenije. Leta 1995 je dokončala elaborat in doktorirala na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani z obrambo doktorske naloge z naslovom *Istrske družine v kulturnih spremembah*. Nadaljevala je z arhivskimi raziskavami v slovenski Istri in s terenskimi na Kambreškem, v Halozah, Reziji, Benečiji in Kanalski dolini. Gradivo je vnašala v osrednjo dokumentacijo.

Pisala je gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*, bila je nosilka in sodelavka dveh projektov, namenjenih zbiranju, vrednotenju in varovanju gradiva, arhivov in dokumentacije

Stanka Drnovšek je do leta 1997 delala na projektu Multimedijske predstavitve in ohranitev kulturne dediščine (Velika planina in Maske na Slovenskem), nato je prevzela delo za osrednjo dokumentacijo (gl. odstavek Dokumentacija in zbirke). Terensko je raziskovala pustne šege.

Sodelovala je tudi pri projektih Slovenski pregovori in rekla, Leksikon etnologije Slovencev in Med izročilom in sedanjostjo.

Polona Šega je bila od leta 1996 do 2001 na ISN mlada raziskovalka; pripravljala je magistrsko nalogo *Dolenjski krošnjari na Dunaju* in magistrirala 1998 na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Z doktorsko nalogo *Način življenja krošnjarjev iz Ribniške doline v 19. in 20. stoletju* je doktorirala leta 2000. Od leta 1996 je s preučevanjem literature in terenskim delom spremljala šege na Slovenskem, jih dokumentirala in gradivo vnašala v osrednjo dokumentacijo. Pisala je gesla o letnih in delovnih šegah za *Leksikon etnologije Slovencev*. Leta 2000 je v sodelovanju z muzejem Miklova hiša iz Ribnice od nekdanjega ribniškega krošnjarja in pozneje izdelovalca sit in drugih suhorobarskih izdelkov na Dunaju prevzela predmete, povezane z njegovim delom na Dunaju; sodelovala je pri osvežitvi stalne razstave suhorobarstva in lončarstva v muzeju v Ribnici.

Sekcija za materialno kulturo

Raziskovalne naloge in projekti:

Raziskave materialne kulture na Slovenskem (Cevc, Občasno naseljena bivališča na Slovenskem; Planine na Slovenskem; A. Baš, Oblačilna kultura na Slovenskem v prvi

polovici 19. stoletja; Oblačilna kultura v 17. in 18. stoletju na Slovenskem; T. Cevc, Kmečka arhitektura v Karavankah)

Ljudsko stavbarstvo na Slovenskem (T. Cevc)

Slovenski etnološki slovar; Leksikon etnologije Slovencev (A. Baš)

Davne sledi človeka v Kamniških Alpah (T. Cevc) v okviru projekta Temeljne raziskave slovenske ljudske kulture (T. Cevc)

Naselbinska podoba planin v Kamniških ali Savinjskih Alpah od prazgodovine do poznega srednjega veka (T. Cevc) v okviru projekta Temeljne raziskave ljudske materialne, družbene in duhovne kulture na slovenskem etničnem ozemlju (T. Cevc)

Multimedijske predstavitve slovenske kulturne dediščine (T. Cevc, J. Fikfak)

Sekcijo, ustanovljeno konec leta 1972, je vodil **Tone Cevc**. Njegova prva skrb je bila, da osnuje arhiv materialne kulture, tako kakor so imele svoje arhive vse druge sekcije. Leta 1973 je začel raziskovati občasno naseljena bivališča v Sloveniji s terenskimi raziskavami v Bohinjskih planinah.

Na terenu in v Belokranjskem muzeju je preučeval tipe lesenih ključavnic v Sloveniji.

Ob 80-letnem jubileju slovenske planinske organizacije je pripravil razstavo gradiva iz slovenskih etnografskih muzejev in ISN o kulturnem izročilu slovenskega gorskega človeka s konca 19. stoletja.

Leta 1974 se je posvetil teoretičnim izhodiščem raziskovanja ljudskega stavbarstva. Skupaj s Petrom Fistrom, Ivanom Sedejem in Fanči Šarfovo je pripravil vprašalnico Stavbarstvo in stanovanjska oprema, z Anko Novakovo in sodelovanjem N. Križnarja pa vprašalnico Živinoreja za *Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja*.

Leta 1975 je nadaljeval terensko raziskavo o občasno naseljenih stavbah in pregledal muzejski fototeki in drugo dokumentarno gradivo o ljudskem stavbarstvu v Slovenskem etnografskem muzeju in Gorenjskem muzeju v Kranju. Zbral je veliko gradiva, večji del fotografske in diaposnetke. Zelo pomembno je bilo gradivo o kraških *hiškah*, ki ga je sekcija pridobila s pomočjo Draga Pahorja, vodje odseka za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice v Trstu. Inštitut je za delo v sekciji pridobil arhitekta Vlasta Kopača.

Leta 1976 se je T. Cevc posvetil terenskim raziskavam o občasno naseljenih bivališčih pastirjev, planšarjev, poljedelcev, vinogradnikov, ribičev, drvarjev in oglarjev, urejanju zbrane dokumentacije, fototeke, diateke in obdelavi tem s področja materialne kulture.

Tehnična dokumentacija *hišk* je bila izdelana s strokovno pomočjo V. Kopača in s sodelovanjem Goriškega muzeja. Poseben predmet študijske obdelave so bile tudi otroške živalske igrčke *buše*, za ped velike lesene figurice.

Leta 1977 je T. Cevc v okviru naloge Občasno naseljena bivališča na Slovenskem evidentiral, popisal, dokumentiral več občasno naseljenih drvarskih, oglarskih in pastirskih koč na terenu. S pomočjo zunanjih sodelavcev, arhitektov, je bila izdelana arhitekturna dokumentacija (načrti, risbe) izbranih bivališč.

Zunanja sodelavka M. Fister je do l. 1979 izpisovala etnološko gradivo iz *Planinskega vestnika*.

Z vprašalnico, ki jo je pripravil T. Cevc, je sekcija za materialno kulturo pridobila številne podatke o bivalni kulturi sezonskih gozdnih delavcev z vsega slovenskega ozemlja.

Leta 1978 se je nadaljevalo terensko evidentiranje in dokumentiranje obljudenih in zapuščenih zavetišč in koč pastirjev, drvarjev, oglarjev, vinogradnikov ter gozdnih delavcev. Obdelana so bila dotlej neraziskana in v slovenski etnološki literaturi neomenjena naravna zavetišča pastirjev v Kamniških in Savinjskih Alpah. T. Cevc je ob

dvestoletnici prvega vzpona na Triglav s posebno raziskavo osvetlil razmere pred dvesto leti na planini Velo polje, razpravo je objavil v jubilejnem letniku *Planinskega vestnika*.

Začela se je raziskava bivalne kulture v Tereziji v Trbovljah.

Leta 1979 je T. Cevc nadaljeval z zbiranjem in obdelavo gradiva o občasno naseljenih bivališčih na Slovenskem. Terenske raziskave je posvetil tudi odkrivanju in dokumentiranju zasilnih zavetišč pastirjev v zijalkah in pod prevesnimi stenami na opuščeni poznosrednjeveških planinah. K terenskemu delu je bilo potrebno pritegniti arheologa. Pridružil se je arheolog Ivan Turk, opravil je nekaj poskusnih sondiranj.

Stekla so pripravljalna in organizacijska dela za večletno raziskavo življenja in kulture pastirjev na slovenskih planinah. Po predvidevanjih naj bi v več letih objavili samostojne monografije z vseh planšarskih območij Slovenije, avtorji bi bili najvidnejši raziskovalci planin na Slovenskem.

Stalno je teklo urejanje arhivov in fototek.

Leta 1980 je T. Cevc nadaljeval raziskave občasno naseljenih bivališč in planin na Slovenskem. Zbrano gradivo je štel več kot 1800 fotografij in diapozitivov občasno naseljenih bivališč in gospodarskih poslopij z izrisanimi primeri glavnih stavbnih tipov.

Pripravljati je začel monografijo Slovensko ljudsko arhitekturno izročilo – etnološki oris pastirskih, planšarskih, drvarskih in oglarskih koč in zavetišč.

Pri raziskavi planin na Slovenskem so bili zunanji sodelavci Tone Petek in člani Jamarskega društva Kamnik. Terensko je T. Cevc delal tudi v zamejstvu v Julijskih, Karnijskih in Ziljskih Alpah.

Leta 1981 se je T. Cevc lotil pisanja monografije Etnološki oris pastirskih, drvarskih in oglarskih naselij in stavb na Slovenskem.

S pomočjo zunanjih sodelavcev, kustosov pokrajinskih muzejev, se je nadaljevalo preučevanje planin na Slovenskem. Dolgoročni cilj so bile monografije o planšarstvu posamičnih območij v Sloveniji.

Leta 1982 je T. Cevc pripravil monografijo Arhitekturno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem, dopolnjeval je gradivo na terenu, s pomočjo arhitektov so bile opravljene meritve in izrisani načrti.

Leta 1983 je T. Cevc nadaljeval raziskavo Planine na Slovenskem, terensko je raziskoval v Karnijskih, Zahodnih Julijskih in Kamniških Alpah. Pripravil je večletni program za izdajo monografskih snopičev, ki naj bi predstavili zaokrožena območja slovenskega alpskega sveta.

Terensko delo leta 1984 je bilo večji del povezano z raziskavami ljudske arhitekture in planin na Slovenskem. T. Cevc je raziskoval na Primorskem, Gorenjskem in Koroškem, zunanja sodelavka Inga Brezigar pa na tolimskih planinah. Pisal je razprave o zgodovinski pričevalnosti votivne podobe, o značilnostih ljudskega stavbarstva na stičišču alpskega in sredozemskega sveta, o občasno obljudenih zijalkah in podvesih v slovenskem alpskem svetu.

Izšla je knjiga *Arhitekturno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem*.

T. Cevc je leta 1985 dopolnil, razširil in pripravil za ponatis svojo monografijo *Velika planina*, ki je prvič izšla leta 1972.

Potekale so priprave za druge predvidene monografije o planinah na Slovenskem. Zunanja sodelavka Anka Novak je izdelala prvi poglavji študije o Bohinju. Zunanja sodelavka Inga Brezigar je nadaljevala popisovanje kobariških in tolimskih planin.

T. Cevc je za študijo o kmečkem stavbarstvu v Karavankah na avstrijski strani te gorske skupine, ki jo je pripravljaval s sodelavci s Koroškega, obiskal več vasi in zaselkov v Rožu in Podjuni ter evidentiral značilne stavbe s fotografskimi in terenskimi zapisi.

Leta 1986 je v okviru raziskave Planine na Slovenskem zunanja sodelavka Anka Novak dokončala poglavitni del študije o planinah v Bohinju. Nadaljevali sta se raziskavi planin v Kamniško-Savinjskih Alpah in na tolimnsko-kobariškem ozemlju.

Za raziskavo *Kmečka arhitektura v Karavankah* je bilo zbrano gradivo, T. Cevc je napisal študijo s soavtorjema Ignacem Primožičem (fotografije) in Gregorjem Makom (risbe).

T. Cevc je napisal tudi študijo o razvoju tradicionalne kmečke hiše v Bohinju.

Leta 1987 so se nadaljevale raziskave planin na Slovenskem. Za ponovno izdajo monografije o Veliki planini so bila dopolnjena nekatera poglavja.

Raziskava kmečkih hiš v Karavankah je bila zaključena z obdelavo nekaterih manj znanih območij. Rokopis je bil oddan v tiskarno.

Začele so se priprave za postavitve razstave Kmečka arhitektura v Selah na Koroškem.

Leta 1988 je v okviru raziskave Planine na Slovenskem zunanja sodelavka Inga Brezigar raziskovala v kobariških planinah.

V letih 1988 do 1991 so bili za raziskavo o ljudskem stavbarstvu na Slovenskem izrisani načrti in urejena dokumentacija izbranih domačij, zbrano je bilo jezikoslovno in zgodovinsko gradivo o veži, pregledana je bila literatura o stavbarstvu 16. stoletja na Slovenskem. Raziskava je skušala rešiti temeljna vprašanja o prostorski organizaciji kmečke hiše in odvisnosti stavbnega razvoja od gradiva in tehnike gradnje. Vse gradivo je bilo uvrščeno v inštitutski arhiv.

Leta 1992 je T. Cevc pripravljala poljudnoznanstveno monografijo *Bohinj in njegove planine* in pripravil komentirano izdajo fotografskega almanaha o slovenskem kozolcu s fotografijami Jake Čopa. Napisal je uvodno študijo in komentarje k poglavjem.

Sodeloval je pri organizaciji mednarodnega posvetovanja o alpski hiši Das Bauernhaus und seine Umgebung v Celovcu, za katero je pripravil predavanje o stavbni strukturi vzhodnoalpske (slovenske) hiše v primerjavi z nadstropno planšarsko hišo v Bohinju.

Leta 1993 so se nadaljevale raziskave kmečke arhitekture na Slovenskem s poudarkom na arhitekturi vezanega kozolca topolarja. T. Cevc je raziskoval na terenu, preučeval zgodovinski okvir in povezave s sosednjimi ozemlji, evidentirani in z diapozitivi dokumentirani so bili kozolci v alpski soseščini.

Od leta 1994 je T. Cevc nadaljeval raziskave kmečkega stavbarstva s preučevanjem kozolcev topolarjev na vzhodnoalpskem ozemlju in sodeloval z zavodi za varstvo naravne in kulturne dediščine in muzeji pri prenovi stavbnih spomenikov. Pri raziskovanju planin je sodeloval z arheologi. Z arheološko metodo je bilo pridobljeno etnološko gradivo, ki omogoča datirati opuščene planine tudi za starejša obdobja. Bil je nosilec projekta Temeljne raziskave slovenske ljudske kulture, v tem okviru je sodeloval pri multimedijški predstavitvi Velike planine. Multimedijška obdelava temelji na gradivu iz knjižne monografije iz leta 1993, ki jo je nanovo obdelal in dopolnil z dokumentarnim gradivom. Delal je tudi na nalogi Davne sledi človeka v Kamniških Alpah. Bil je nosilec projekta Temeljne raziskave ljudske materialne, družbene in duhovne kulture na slovenskem etničnem ozemlju in v tem okviru delal na nalogi Naselbinska podoba planin v Kamniških ali Savinjskih Alpah od prazgodovine do poznega srednjega veka. Sodeloval je pri projektih, namenjenih zbiranju, vrednotenju in varovanju gradiva, arhivov in dokumentacije in pri projektu Med izročilom in sedanostjo. Pisal je gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*.

Leta 1979 je začel z delom v sekciji za materialno kulturo **Angelos Baš**. Najprej se je lotil oblačilne kulture na Slovenskem v prvi pol. 19. stoletja. Začel je s pregledom tiskanih virov.

Leta 1980 je zbiral tiskane vire, časnike in časopise iz prve pol. 19. stoletja, kolikor pričajo o obravnavani temi, in pričevanja domačih in bližnjih sodobnikov o naši oblačilni kulturi v prvi pol. 19. stoletja. Pričevanja je izpisal tudi iz znanstvenih glasil in kulturne periodike in vire iz znanstvenih del.

Kot predstavnik SAZU v jugoslovanskem medakademijskem odboru za etnologijo je prevzel uredniško delo slovenskega dela publikacije o etnografiji Slovanov, ki naj bi izšla pri akademiji znanosti v Moskvi. Ker načrt ni bil uresničen, besedila o Slovencih pa so bila pripravljena, je A. Baš uredil samostojno knjigo *Slovensko ljudsko izročilo*, ki je izšla l. 1980.

Leta 1981 se je nadaljevala raziskava Oblačilna kultura na Slovenskem v 1. pol. 19. stoletja z zbiranjem pisanih virov.

Leta 1982 je A. Baš opravil sklepni del zbiranja gradiva o oblačilni kulturi na Slovenskem v 1. pol. 19. stoletja, tokrat je bilo na vrsti likovno in predmetno gradivo. Najpomembnejše gradivo je dal prefotografirati ali narediti fotografije po negativih, tako da je oblačilna fototeka inštituta vsebovala najpoučnejši izbor likovnega in predmetnega gradiva o oblačilni kulturi na Slovenskem v zadnjem obdobju fevdalizma.

Za Etnografijo Slovanov je kot predstavnik SAZU v jugoslovanskem medakademijskem odboru za etnologijo opravljal uredniško delo, poskrbel je, da so bili 1982 vsi slovenski prispevki oddani in prevedeni v ruščino.

Do leta 1983 je A. Baš zbral za raziskovalno temo Oblačilna kultura na Slovenskem v 1. pol. 19. stoletja vse razpoložljivo gradivo in na podlagi tega se je lotil obdelave navedene teme kot enega od izrazov gospodarskih, družbenih, političnih in nacionalnih razmer tistega časa pri nas.

Odločil se je, da pisane in likovne vire o kmečkem oblačilnem videzu v 1. pol. 19. stoletja pripravi za objavo kot gradivo, skupaj s potrebnim komentarjem, in šele nato nadaljuje z razpravo. Knjiga *Opisi kmečkega oblačilnega videza na Slovenskem v 1. pol. 19. stoletja* je izšla leta 1985 kot 2. knjiga serije Gradivo za narodopisje Slovencev pri SAZU. V istem letu je A. Baš končal knjigo *Oblačilna kultura na Slovenskem v Prešernovem času (1. pol. 19. stoletja)*, izšla je l. 1987.

Za tretjo knjigo *Gospodarske in družbene zgodovine Slovencev* je napisal poglavji o splavarstvu in šajkarstvu na Slovenskem.

Leta 1986 je A. Baš opravil prvo fazo raziskave Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletju, t.j. zbiranje tiskanih virov doma in drugod v Srednji Evropi.

Leta 1987 so bili v okviru raziskave Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletju izpisani in pripravljeni za objavo tiskani viri.

Ob tem je A. Baš pisal še razprave o časopisih oblačilne mode na Slovenskem ob koncu fevdalne dobe, o zdravstvenih razmerah delavcev v pohorskih gozdovih slovenjebistriške graščine in o ljutomerskih konjskih dirkah.

A. Baš je l. 1982 in 1987 preučeval primerjalno gradivo iz Srednje Evrope v bavarski državni biblioteki in bistveno obogatil kartoteko svoje sekcije.

Leta 1988 je A. Baš za raziskavo Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletja končal izpisovanje iz arhivskih, t.j. pisnih virov.

Leta 1989 je A. Baš za raziskavo Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletju zbral upodablajoče vire in pridobil številne posnetke. Hkrati so bili iz prepisanega arhivskega gradiva in tiskanih virov izpisani podatki o oblačilnih materialih. Izšla je knjiga *Opisi oblačilnega videza na Slovenskem v 17. in 18. stoletja* kot 4. knjiga serije Gradivo za narodopisje Slovencev.

V letih 1990 in 1991 je A. Baš dokončal in oddal v tisk monografijo *Oblačilna kultura v 17. in 18. stoletju* na Slovenskem, izšla je l. 1992.

Leta 1991 je A. Baš kot upokojenec prevzel delo glavnega urednika Slovenskega etnološkega slovarja. Zbral je 26 sodelavcev, ki so dobili navodila za sestavo gesel za 62 tem iz etnologije Slovencev. Dokončno so bila izbrana gesla, ki sestavljajo geselnik za slovar. Leta 1993 je bil *Predlog geselnika za etnološki slovar* natisnjen, oddan v presojo posameznikom in ustanovam ter sprejet. Začelo se je pisanje gesel in nadaljevalo do leta 2001 (gl. članek A. Baša v tem zborniku).

Maja Godina Golija je leta 1996 začela z delom na podoktorskem projektu Inovacije v prehrani na Slovenskem ob prehodu iz 19. v 20. stoletje. Ukvarjala se je predvsem s preučevanjem prehrane na Štajerskem in z uvajanjem inovacij v prehrano na Slovenskem v 19. in 20. stoletju. Zbirala je novo slikovno gradivo in pisane vire, se seznanjala z domačo in tujo literaturo, izpisovala je dela slovenskih pisateljev, podatke iz arhivskega gradiva in časopisov. Lotila se je pregledovanja in izpisovanja kuharskih knjig. Na terenu je zbirala podatke o prehrani in o pustnih šegah.

Pisala je gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*.

Špela Ledinek, mlada raziskovalka, je leta 2000 začela pripravljati magistrsko nalogo z naslovom Pregled raziskav in odprtih vprašanj stavbne dediščine in kulture bivanja na Slovenskem.

Mojca Ramšak se je leta 2001 zaposlila na javnih delih, na programu Leksikon etnologije Slovencev. Najprej se je lotila tehničnega urejanja gesel.

Audiovizualni laboratorij

Leta 1999 je Audiovizualni laboratorij postal sekcija ISN (gl. članek N. Križnarja v tem zborniku)

4. Knjižnica in bibliografija

Leta 1973 je nastopila delo **Sinja Zemljič - Golob**. Knjižnica je takrat štela 2.866 enot knjig in periodike. Do l. 2001 je fond narasel na 11.586 enot.

Stvarni katalog knjig in revij, ki je leta 1973 obsegal približno 1100 gesel, se je izpopolnjeval do leta 1983.

Leta 1974 je Inštitut prevzel v hrambo specializirano knjižnico (ok. 2000 knjig) in rokopisno zapuščino pok. ravnatelja Slovenskega etnografskega muzeja dr. Borisa Orla.

Leta 1975 so začele knjižnice Oddelka za etnologijo, Slovenskega etnografskega muzeja in ISN izdajati ob koncu vsakega tromesečja seznam novih knjig, časopisov in revij, razmnožen na ciklostil. Izhajal je do leta 1982.

Leta 1976 se je S. Zemljič - Golob strokovno izpopolnjevala v Musée des Arts et Traditions populaires v Parizu.

Leta 1987 je opravila redakcijo bibliografij sodelavcev ISN za obdobje 1976–1985; leta 1990 je pripravljala bibliografijo Matije Valjavca; leta 1992 je izdelala bibliografijo 20 letnikov *Traditiones*, objavljeno v 21. letniku; leta 1993 je vnesla v računalnik celotno bibliografijo sodelavcev Inštituta. Leta 2001 je sestavila bibliografijo od 21. do 30. letnika *Traditiones*, objavljeno v tem zborniku

Leta 1988 je sestavila več sinopsisov za zbornik prispevkov o J. Volčiču. Leta 1989 je sodelovala pri izdelavi stvarnega in imenskega kazala za knjigo dr. Nika Kureta *Praznično leto Slovencev*; leta 1991 je sestavila in uredila seznam krajev in zapisovalcev za III.

knjigo *Slovenske ljudske pesmi* in krajevni, stvarni in imenski geselnik za knjigo A. Baša *Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletju*.

Leta 1991 je uredila literaturo na razstavi Raztegni harmonike, pritisni na bas v Slovenskem etnografskem muzeju in razstavo strokovne etnološke literature ob Svetovnem slovenskem kongresu v Cankarjevem domu; leta 1986 je pripravila in postavila razstavo Narodopisna zapuščina arhitekta Ivana Jagra ter k razstavi napisala spremni katalog; leta 1987 je pripravila razstavo o Jagrovem potovanju na Kitajsko v letih 1901–1902; sodelovala je pri razstavi Bronasta doba na Slovenskem (Narodni muzej v Arkadah) in pomagala pri postavitvi razstave o akademiku dr. Francetu Steletu v Tunjicah pri Kamniku.

Pisala je poročila o slovenski etnološki literaturi za bibliografsko revijo *Demos* in gesla za *Leksikon etnologije Slovencev*.

Od leta 1997 do 2001 je bila vključena v projekte za zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije, Leksikon etnologije Slovencev in Med izročilom in sedanostjo.

Slovenska etnološka bibliografija

Stažist – asistent **Janez Bogataj**, dipl. etn., je od 1. marca do 24. novembra 1974 (odhod na odsluženje vojaškega roka) zbiral gradivo za Slovensko etnološko bibliografijo. Po njegovem odhodu je to nalogo sporazumno prevzel Oddelek za etnologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Sodelavci ISN pa so ob svojem delu pripravili in objavili več specialnih bibliografij (osebnih, tematskih).

Mednarodna bibliografija

Helena Ložar - Podlogar je bila redaktorica slovenskega gradiva za *Internationale volkskundliche Bibliographie* (Basel) in za *Demos, ethnographische und folkloristische Informationen* (Dresden). Od leta 1973 do 1993 je napisala večino poročil, pisala jih je tudi S. Zemljič - Golob.

Leta 1974 sta se H. Ložar - Podlogar in **Sinja Zemljič - Golob** skupaj udeležili konference glavne redakcije *Demos*a v Poznanju. Leta 1977 je bila skupna uredniška konferenca revije *Demos* v organizaciji inštituta v Ljubljani. Od leta 1982 se je H. Ložar - Podlogar udeleževala redakcijskih konferenc v Brnu, Berlinu, Budimpešti, Dresdnu in v Bratislavi.

5. Dokumentacija in zbirke

V vsaki sekciji so raziskovalci sami urejali gradivo in arhive. Največ je bilo anketnega gradiva o ženitovanjskih šegah in o maskah. Ker raziskovalci niso utegnili sproti vsega urediti, je urejanje fototeke zastajalo. Nekajkrat so pomagali inventarizirati splošno gradivo honorarni sodelavci, študentje. Že leta 1973 je ISN povabil strokovnjaka z Republiškega računskega centra v Ljubljani, da bi pojasnil, kakšne so možnosti računalniške obdelave gradiva. **Marta Koren**, tajnica inštituta, je sodelovala tudi pri strokovnih nalogah. Tako je izpolnjevala stvarno kartoteko po hemeroteki in arhivskem gradivu in skrbela za Drabosnjakov arhiv.

Iz leta v leto je bila večja potreba po dokumentalistu, ki bi skrbel za gradivo in povezavo med fototekami, diatekami, arhivom načrtov, risb, terenskih zapiskov, listin

in fondov. Zato je Inštitut 1997. in 1998. prijavil projekta Etnološka kulturna dediščina – vrednotenje in varovanje in Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije. Delo je prevzela **Stanka Drnovšek**. Z enotnim urejanjem slikovnega gradiva je postopoma izgrajevala zbirko v digitalni obliki, ki omogoča iskanje na različne načine in predogled skeniranega gradiva. Zbrala in popisala je zbirke ISN v obliki, ki je osnova za predstavitev na medmrežju (gl. članek Stanke Drnovšek v tem zborniku).

6. Zbornika

Traditiones. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje. Zvezki, uredniki in uredniški odbori od leta 1973 do 2001

- 1, 1972; s sodelovanjem Milka Matičetovega in Valensa Voduška uredil Niko Kuret;
- 2, 1973; s sodelovanjem Milka Matičetovega, Valensa Voduška in Vilka Novaka uredil Niko Kuret;
- 3, 1974; s sodelovanjem Nika Kureta, Valensa Voduška in Vilka Novaka uredil Milko Matičetov;
- 4, 1977; uredil Milko Matičetov; uredniški odbor: Tone Cevc, Zmaga Kumer, Niko Kuret, Valens Vodušek;
- 5–6, 1976–1977 (1979), Kuretov zbornik; uredniški odbor: urednik Milko Matičetov, Tone Cevc, Zmaga Kumer, Niko Kuret, Milko Matičetov, Valens Vodušek;
- 7–9, 1978–1980 (1982); 10–12, 1981–1983 (1984); 13, 1984 (1984); uredniški odbor: glavni in odgovorni urednik Milko Matičetov, Tone Cevc (tehnični urednik), Zmaga Kumer, Niko Kuret, Boris Merhar, Valens Vodušek;
- 14, 1985 (1985); uredniški odbor: glavni in odgovorni urednik Milko Matičetov, Tone Cevc, Zmaga Kumer, Niko Kuret, Boris Merhar, Valens Vodušek;
- 15, 1986; 16, 1987; 17, 1988; uredniški odbor: glavni urednik Angelos Baš, Tone Cevc, Zmaga Kumer, Niko Kuret, Milko Matičetov, Boris Merhar, Mirko Ramovš (odgovorni urednik), Valens Vodušek, Sinja Zemljč - Golob (tajnica uredniškega odbora);
- 18, 1989; uredniški odbor: glavni urednik Tone Cevc, Angelos Baš, Jurij Fikfak, Zmaga Kumer, Milko Matičetov, Boris Merhar, Mirko Ramovš (odgovorni urednik), Valens Vodušek;
- 19, 1990; uredniški odbor: glavni urednik Tone Cevc, Angelos Baš, Jurij Fikfak, Zmaga Kumer, Niko Kuret, Milko Matičetov, Mirko Ramovš (odgovorni urednik);
- 20, 1991; uredniški odbor: glavna urednica Mojca Ravnik, Angelos Baš, Tone Cevc, Jurij Fikfak, Zmaga Kumer, Milko Matičetov, Mirko Ramovš, Niko Kuret, Julijan Strajnar (odgovorni urednik), Tatjana Nartnik (tajnica uredništva);
- 21, 1992; uredniški odbor: glavna urednica (do 4. 11.) Mojca Ravnik, Jurij Fikfak (glavni urednik od 4. 11.), Angelos Baš, Tone Cevc, Zmaga Kumer, Niko Kuret (odgovorni urednik od 4. 11. dalje), H. Ložar - Podlogar (tehnična urednica od 4. 11.), Milko Matičetov, Marta Koren (tajnica uredništva);
- 22, 1993; uredniški odbor: glavni urednik Tone Cevc, Angelos Baš, Jurij Fikfak, Zmaga Kumer, Niko Kuret (odgovorni urednik), Helena Ložar - Podlogar (tehnična urednica), Milko Matičetov, Mojca Ravnik, Marta Koren (tajnica uredništva);
- 23, 1994; uredniški odbor: glavna urednica Marija Stanonik, Angelos Baš (zgodovina in teorija vede), Tone Cevc (materialna kultura), Jurij Fikfak (ocene in poročila), Niko Kuret (odgovorni urednik), Milko Matičetov (duhovna kultura), Marta Koren (tajnica uredništva);

24, 1995; *Sloustvena folklor*; uredniški odbor: glavna urednica Marija Stanonik, Angelos Baš (zgodovina in teorija vede), Tone Cevc (materialna kultura), Jurij Fikfak (ocene in poročila), Milko Matičetov (odgovorni urednik, duhovna kultura), Marta Koren (tajnica uredništva);

25, 1996, *Besede in reči*, in

26, 1997, *Res Slovenica – quo vadis?*; uredniški odbor: glavna urednica Marija Stanonik, Angelos Baš, Tone Cevc, Jurij Fikfak, Milko Matičetov, Marta Koren (tajnica uredništva);

27, 1998; uredniški odbor: glavna urednica Helena Ložar - Podlogar, Angelos Baš, Tone Cevc, Jurij Fikfak, Milko Matičetov, Monika Kropelj, Mirko Ramovš, Mojca Ravnik;

28/1, 2, 1999; uredniški odbor: Helena Ložar - Podlogar (glavna urednica 1. zvezka), Mirko Ramovš (glavni urednik 2. zvezka), Angelos Baš, Tone Cevc, Jurij Fikfak, Milko Matičetov, Monika Kropelj, Mojca Ravnik;

29/1, 2, 2000; uredniški odbor: glavna urednica Helena Ložar - Podlogar, Angelos Baš, Tone Cevc, Jurij Fikfak, Milko Matičetov, Monika Kropelj, Mirko Ramovš, Mojca Ravnik;

30, 2001; uredniški odbor: glavna urednica Helena Ložar - Podlogar, Angelos Baš, Tone Cevc, Jurij Fikfak, Milko Matičetov, Monika Kropelj, Naško Križnar, Mirko Ramovš, Mojca Ravnik.

Objavljeni sta bibliografiji za *Traditiones*, letniki 1-20 in 21-30.

Studia mythologica Slavica

1, 1998; uredila M. Kropelj in Nikolai Mikhailov, ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, Ljubljana, in Università degli studi di Pisa, Dipartimento di Linguistica, già Istituto di Lingua e Letteratura russa, Pisa;

2, 1999; 3, 2000; uredila M. Kropelj in Nikolai Mikhailov, ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, Ljubljana, in Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell' Europa centro-orientale, Videm.

7. Seznanjanje strokovne in širše javnosti o delu ISN

Javni nastopi sodelavcev ISN

Inštitut seznanja s svojim delom domačo in tujo strokovno javnost v zborniku *Traditiones* in reviji *Studia mythologica Slavica*, posamezni raziskovalci pa v referatih na posvetovanjih, na predavanjih, v člankih in monografijah. Predavajo najrazličnejšim poslušalcem, od šolske mladine in mladih raziskovalcev do vodij folklornih skupin, v kulturnih krožkih, na prireditvah. Često sodelujejo z RTV, nastopajo v oddajah in pomagajo njihovim ustvarjalcem s strokovnimi nasveti.

Sodelavci Inštituta se udeležujejo posvetovanj Slovenskega etnološkega društva in drugih strokovnih združenj doma in v tujini. Do leta 1991 so imeli živahne stike z jugoslovanskimi kolegi, udeleževali so se kongresov Etnološkega društva Jugoslavije, Zveze društev folkloristov Jugoslavije in posvetovanj Vzporednice med slovensko in hrvaško etnologijo. Bili so in so še vedno člani žirij, delovnih skupin, uredništev v tujini in mednarodnih strokovnih združenjih.

Pomembnejši referati na znanstvenih in strokovnih srečanjih in predavanja za širšo javnost

Angelos Baš je leta 1981 predaval o gozdnih in žagarskih delavcih na južnem Pohorju na simpoziju o Pohorju, ki ga je priredilo Zgodovinsko društvo Maribor; o

Vrazovem etnološkem delu na Slovenskem in o potopisih kot virih za etnologijo Slovencev v fevdalni dobi na posvetovanju Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije v Ormožu; imel je predavanji Pregled zgodovine etnologije pri jugoslovanskih narodih in Načela raziskovanja oblačilne kulture v Inštitutu za nemško in primerjalno etnologijo na univerzi v Münchnu; leta 1983 je imel na mednarodnem simpoziju Slovenci v evropski reformaciji 16. stoletja v Ljubljani referat o oblačilni kulturi na Slovenskem v 16. stoletju; na bolgarski akademiji znanosti v Sofiji je predaval o slovenski etnologiji in njenih temeljih; leta 1985 je sodeloval na posvetovanju, ki ga je priredila Gesellschaft für historische Waffen- und Kostümkunde v Gradcu; v Klubu kulturnih delavcev v Celju je predaval o modi kot socialni instituciji, imel je referat Oblačilna moda kot sredstvo politične propagande na posvetovanju ZEDJ na Cetineju, na Zgodovinskih vzporednicah slovenske in hrvaške etnologije v Karlovcu pa o pletilni tehniki jalb v Vzhodnih Alpah; leta 1986 je imel na zborovanju avstrijskih etnologov v Lienzu referat K socialni in politični funkciji oblačenja na Slovenskem v predmarčni dobi in revoluciji 1848, na mednarodnem strokovnem srečanju Niederösterreich und seine Nachbarn v Heiligenkreuzu referat o mestu Ljutomer in kmečkih konjskih dirkah v njegovi okolici; leta 1989 je imel na kongresu Zveze etnoloških društev Jugoslavije v Zadru (Simboli identitete) referat Identiteta oblačilnega videza na slovenskem ozemlju v fevdalni dobi, na posvetovanju Etnos v etnologiji in antropologiji v Beogradu pa referat Etnična identiteta oblačilnega videza v Sloveniji v fevdalni dobi.

Tone Cevc je leta 1973 v Slovenskem etnografskem društvu predaval o pripovednem izročilu o živalih z zlatimi parklji; leta 1974 je v okviru Slovenskega etnografskega društva in Etnološkega društva Jugoslavije, podružnice za Slovenijo, predaval o ljudskem stavbarstvu na Slovenskem v luči objav od leta 1963 do 1973 in o okamenelih živih bitjih v slovenskem ljudskem izročilu; leta 1978 se je udeležil delovnega sestanka mednarodne delovne skupine za raziskovanje stavbarstva v Zagrebu; leta 1982 je na posvetovanju konservatorjev Slovenije v Kranju imel referat o arhitekturi občasnih naselij in varovanju stavbne dediščine; na povabilo koroških Slovencev se je udeležil posvetovanja o raziskovanju koroškega narodopisnega gradiva v Šmihelu, orisal je prizadevanje Inštituta za slovensko narodopisje pri preučevanju ljudske gmotne kulture Slovencev na Koroškem; leta 1984 je imel referat Čemu narodopisci preučujemo stavbe? za zbiralce ljudskega blaga na seminarju v Tinjah; leta 1986 je imel na posvetovanju Naravno okolje in zgodovina Bohinja v Bohinjski Bistrici in Stari Fužini referat o odprtih vprašanih stavbnega razvoja bohinjske kmečke hiše; leta 1988 je imel referat Conjunctions about the architectural origin of two types of herdmen's huts on alpine pastures in Slovenia na 12. mednarodnem kongresu antropoloških in etnoloških znanosti v Zagrebu; leta 1989 je imel na posvetovanju Ethnographia Pannonica v Karlovcu referat Offener Herd in der Sennhütte zwischen Alpen und Pannonischer Ebene; o kmečkih hišah v Karavankah je predaval v Slomškovem domu v Celovcu in v Šent Jakobu v Rožu, o ljudski arhitekturi v Selah pa v Selah pri Borovljah; leta 1991 je imel na mednarodnem posvetovanju o muzejih v Kranju referat o pomenu in vlogi muzejev na prostem na Slovenskem; leta 1992 je imel na posvetovanju Iniziative per la valorizzazione e il recupero della cultura tradizionale in un parco alpino v Trentinu referat o planšarski kulturi v Triglavskem narodnem parku; z diskusijo je sodeloval na posvetovanju o identiteti in oblikovanju prostora v Gozdu Martuljku; leta 1993 je imel na posvetovanju o muzejih na prostem in raziskovanju ljudske arhitekture na gradu Krastowitz pri Celovcu referat o muzejih na prostem in raziskovanju ljudske arhitekture na Slovenskem; na mednarodnem posvetovanju Ljudska arhitektura danes v Gozdu Martuljku je predaval o Arhitekturi

slovenskega kozolca; o arhitekturi in planšarstvu na Veliki planini je predaval učencem na raziskovalnem taboru; leta 1994 je arhitekturno dediščino v Triglavskem narodnem parku predstavil vodnikom Triglavskega narodnega parka in vodil udeležence posvetovanja Zavodov za varstvo naravne in kulturne dediščine po Bohinjskih planinah; svoje raziskovalni delo je predstavil v SED; imel je vodstvo in predavanje o kulturni dediščini Velike planine za Naravoslovni tabor občine Domžale; leta 1995 je predaval ob razstavi Slovenski kozolec v Slovenski knjigarni v Trstu, v razstavnici dvorani Mežnarija v Mengšu in v predverju državnega zbora v Ljubljani; leta 1996 je imel uvodno predavanje ob odprtju te razstave v dvorani hotela Korotan na Dunaju; o planšarskih stavbah v slovenskih Alpah je predaval v okviru društva Ex libris na Filozofski fakulteti v Ljubljani; leta 1997 je v Kamniku predaval o arheoloških najdbah v planinah v Kamniških Alpah; leta 1998 je imel na mednarodnem simpoziju Slovenija in sosednje dežele med antiko in karolinško dobo v Ljubljani predavanje Geneza slovenske ljudske kulture; o tradicijski kulturi Velike planine je predaval na prireditvi 15. planinska pesem na Šmarni gori; leta 1999 je imel ob predstavitvi knjige Veronika z Malega gradu v Matični knjižnici v Kamniku predavanje Pripovedno izročilo s Kamniškega.

Roberto Dapit je imel leta 1999 na konferenci Demons spirits witches, christian demonology and popular mythology v Budimpešti referat Visions of the other world in contemporary folktales from Resia; na Univerzi v Mariboru je predaval o toponomastičnih raziskavah v Reziji kot prispevku k poznavanju celostne kulturne podobe; leta 2001 je na mednarodnem posvetovanju Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu v Cerknem govoril o pustovanju v Benečiji in Reziji.

Stanka Drnovšek je imela leta 2000 na mednarodni konferenci Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu na Ptujcu referat Pust v Cerknici; leta 2001 je na mednarodnem posvetovanju Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu v Cerknem govorila o litijskem karnevalu.

Jurij Fikfak je imel leta 1982 prispevek o J. Volčiču na Vzporednicah slovenske in hrvaške etnologije v Varaždinu, leta 1983 pa na Memorialu v Pazinu; različne upodobitve Drabosnjakovega Pasijona je predstavil na konferenci o ljudskem gledališču v Beogradu; leta 1985 je imel na kongresu o računalniški obdelavi jezikovnih podatkov na Bledu referat o statistični in računalniški raziskavi besedil, pomembnih za zgodovino etnologije med 1848 in 1860; leta 1986 je sodeloval v etnološki sekciji na kongresu Krieg-Kultur-Wissenschaft v Tübingenu in na srečanju študentov nemško govorečih dežel v Marburgu s temo Nacionalizem in narodopisje; predstavil je raziskovalno delo na doktorandskem kolokviju v Inštitutu za nemško in primerjalno narodopisje v Münchnu in Tübingenu; leta 1988 je imel na posvetovanju Jakob Volčič in njegovo delo (1815-1888) v Pazinu referat o J. Volčiču in njegovem delu; leta 1989 je v Etnološkem inštitutu v Gradcu predaval o raziskovanju v štajerskem obmejnem naselju Mlaka; leta 1990 je imel na srečanju jugoslovanskih književnih prevajalcev v Preddvoru pri Kranju predavanje Linhartova Županova Micka in Richterjeva Die Feldmühle; leta 1991 je predstavil pilotsko fazo Göthove topografije in analizo srednjeveških fresk v Cankarjevem domu v Ljubljani; leta 1992 je imel na delavnici High-Tech-History-Workshop v Salzburgu postersko predstavitev pilotske faze projekta Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848; na mednarodni delavnici New-Computer-Based-technologies in History Research and Teaching v Užgorodu v Ukrajini je nastopil z referatom in posterjem pilotske faze projekta Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848; na 7. mednarodnem kongresu zveze za zgodovino in računalništvo v Bologni je imel računalniško demonstracijo in na posvetovanju Računalnik in kvalitativno raziskovanje v Bremnu diskusijski prispevek;

na posvetovanju Matija Majar Ziljski v Tratah je imel referat Matija Majar Ziljski und Volkskunde; na Pazinskem memorialu je govoril o gradivu J. Volčiča o Istri; skupaj z Gerhardom Jaritzom, Barbaro Schuh, Janezom Šumrado, Karlom Natkom in Mojco Uršič je postavil razstavi Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848 in Kulturna zgodovina srednjega veka na sejmu INFOS 92; leta 1993 je imel na mednarodni konferenci Digital Image Processing in History v Ljubljani referat Image Databases; na mednarodni konferenci AHC v Gradcu je imel referat Approaches to an Ethnological Information System in Slovenia; o etnološkem informacijskem sistemu je govoril na konferenci Digital Image Processing in History v Ljubljani; leta 1993 je v Zemljepisnem muzeju v Ljubljani postavil razstavo Škoromatija v Hrušici; leta 1994 je imel na posvetovanju o potopisih v Srednji Evropi v Marburgu referat o potopisih med etnologijo in literaturo; na posvetovanju Société internationale d' ethnologie et de folklore na Dunaju je imel referat Slowenische Volkskunde zwischen Region und Nation (1840–1890); leta 1995 je imel na kongresu Razvoj slovenske etnologije od Štreklja in Murka do sodobnih etnoloških prizadevanj referat o raziskovanju ljudske kulture na Slovenskem v drugi polovici 19. stoletja; v okviru prireditve INFOS '95 je skupaj s podjetjem Jabolko v Cankarjevem domu predstavil del multimedijskega projekta Maske na Slovenskem – Zagoriške mačkare (scenarij H. Ložar - Podlogar); leta 1996 je v Osnovni šoli v Obrovu predaval o škoromatiji leta 1983; o multimediji in etnologiji je predaval v okviru predstavitev računalništva na ZRC SAZU; v okviru znanstvenega srečanja 40 let slovenskega etnološkega filma v Ljubljani je predaval o vizualni komponenti večpredstavnosti v etnologiji; maske na Slovenskem na računalniku je predstavil na srečanju slovenskih pustnih skupin na Kostanjevici na Krki; v okviru INFOS '96 je nastopil s predavanjem, posterji in računalniško predstavitevijo Mask na Slovenskem, Velike planine in Velenja 1900; leta 1997 je na mednarodni konferenci The Masks within European Tradition v Binchu v Belgiji nastopil z multimedijsko predstavitevijo Masks in Slovenia; predstavil je Veliko planino na zgoščenci v ISN; leta 1998 je na mednarodni konferenci Digitalizzazione e memoria predstavil multimedijska zglede Veliko planino in Maske na Slovenskem; o večpredstavnostni podobi Velike planine je govoril na mednarodni konferenci Pomen vizualnih informacij v znanosti; na mednarodni konferenci Ljudska kultura med državo in narodom v Gozdu Martuljku je imel referat The Language of the Research and Presentation of the Other; leta 1999 je imel v Balatonfüredu na Madžarskem predavanje Folk Cultures in/of Europe; v Inštitutu za etnologijo na Dunaju je imel predavanje Auf dem Weg zur Volkskunde, Zwischen Laienschaft und Wissenschaft; računalniško in s posterjem je predstavil multimedijo Velika planina na European Forum for Technologies and Competitiveness v Grenoblu; leta 2000 je imel na mednarodni konferenci Maske in maskiranje na Slovenskem in v zamejstvu na Ptujju referat Nekatero dileme raziskovanja in prezentacije; referat Towards poetic of ethnographic description je imel na konferenci za kvalitativno analizo v Frederictonu v Kanadi; o oblikah etnološkega zapisovanja je govoril na raziskovalnem taboru Kamniškega srednješolskega centra Rudolfa Maistra v Kamniški Bistrici; imel je referat Od sedanjika narodopisja (ljudske kulture) do narodopisnega sedanjika v Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani; na posvetovanju Kulturne in socialne razsežnosti časa, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF, Ljubljana, je imel referat Time of the Other, time of the Self, time of the Narrative; na Mednarodni konferenci Kvalitativno raziskovanje – Nove težnje v razvoju in uporabi kvalitativnih metod na Bledu je imel referat From ethnography to auto-ethnography; leta 2001 je na mednarodnem posvetovanju Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu v Cerknem govoril o perspektivah raziskovanja; s prispevkom Initiation of the researcher – initiation

of the informant se je udeležil konference Methodological problems of Biographical Research Mednarodnega združenja IAS v Kasslu (Nemčija).

Maja Godina Golija je leta 1997 predavala na Pedagoški fakulteti v Mariboru o preskrbi in pripravi hrane – zgodovinskem in etnološkem vidiku; na festivalu Dnevi radovednosti v Mariboru je govorila o etnološkem vidiku inovacij v prehrani ali kako smo Slovenci postali ljubitelji krompirja; leta 1998 je imela na mednarodni konferenci International Commission for Ethnological Food Research, Umea/Frostviken, Švedska, referat *The Role of Wild Fruits and Mushrooms in the Food Culture of Slovene Population in the 20th Century*; z referatom *Die Welt der materiellen Kultur im Kronprinzenwerk* se je udeležila mednarodne konference Ljudska kultura med državo in narodom v Gozdu Martuljku; leta 1999 je v Kulturnoinformacijskem centru Mestnega muzeja v Ljubljani predavala o meščanskih prehranjevalnih navadah – odsevu časa in prostora; na mednarodnem simpoziju International Commission for Research into European Food History v Tampereju na Finskem je imela referat *Vegetables in the Food Culture of Slovene Urban Population between 1850 and 1950*; leta 2000 je imela na mednarodni konferenci o etnološkem raziskovanju prehrane v Predvoru referat *The Role of Meat Dishes in Slovenian Festive Meals*; o prehrani v Mariboru med obema vojnama je za mentorje osnovnošolskih zgodovinskih krožkov v Ljubljani predavala na seminarju *Prehrana na Slovenskem*; v Galeriji Media Nox v Mariboru je imela predavanje *Decembrska praznovanja Mariborčanov – tradicija ali komercializacija?*; leta 2001 je na mednarodnem posvetovanju *Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu* v Cerknem govorila o pustovanju v Mariboru (1850–1940).

Monika Kropelj se je leta 1995 s predavanjem Štrekljeva rokopisa predavanj Slovenske starožitnosti in Slovanska etnografija udeležila mednarodnega etnološkega kongresa v Ljubljani *Razvoj slovenske etnologije od Štreklja in Murka do sodobnih etnoloških prizadevanj*; leta 1996 je na Štrekljevih dnevih v Komnu predavala o Karlu Štreklju in narodopisnem delu učitelja Antona Pegana iz Vipave; leta 1998 je imela na kongresu International Society for Folk Narrative Research v Göttingenu predavanje *The Reflection of Different Mentalities in Slovene and Croatian Folk Tales from Istria*; leta 1999 je imela na konferenci *Demons spirits witches, christian demonology and popular mythology v Budimpešti* predavanje *Magic as reflected in folk tradition and the popular thaling today*; leta 2000 je imela na posvetovanju *Slovenska etnologija v zavesti sodobne družbe* na posvetovanju v Novi Gorici referat o mitih slovenske družbe, mitih slovenske etnološke vede; l. 2001 je imela na kongresu International Society for Folk Narrative Research v Melbournu v Avstraliji predavanje *Cosmology and Narratives of Slovenes in Windish Bleiberg in Carinthian Alps*.

Niko Kuret je leta 1973 na prošnjo društva Exlibris prevzel strokovno vodstvo ob obisku štehanja v Zahomcu; leta 1974 je na X. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture Filozofske fakultete ljubljanske univerze predaval o letnih šegah na Slovenskem; na posvetovanju o deležu Ptuja v razvoju slovenske kulture je na Ptujju predaval o problematiki korantov; udeležil se je IV. študijskega kongresa o padski folklori v Modeni s predavanjem *La maschera di Scaramatte tra friulani e sloveni*; leta 1976 je o zoomorfni maskah predaval v Inštitutu za primerjalno etnologijo na Dunaju; leta 1977 se je udeležil mednarodnega kongresa *Le tradizioni popolari tra l'Adriatico e il Danubio* v Gorici z referatom *Karneval – priložnost za socialno kritiko*; leta 1978 je imel na Mednarodnem kongresu za ljudska izročila v Stari Gorici o temi *Arhivalni viri in narodopisno izročilo* referat *Anketa o ljudskem življenju na Slovenskem Štajerskem v prvi pol. 19. stoletja*; na simpoziju *Ethnographia Pannonica* v Bernsteinu na Gradiščanskem v Avstriji je imel

referat Das Luzienbrauchtum im panonischen Raum und in seinen ostalpinen Grenzgebieten; leta 1987 je imel na mednarodnem posvetovanju Barok v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi v Ljubljani referat Versko (duhovno) gledališče na Slovenskem v obdobju baroka

Špela Ledinek je leta 2001 v Gračišču predstavila knjigo *Potepanje po poteh Šavrinke Marije*, ki sta jo napisali z Natašo Rogelja; v SEM je za univerzo za 3. obdobje predavala o Šavrinkah; na Zablatnikovem dnevu v Pliberku je imela referat Življenje Šavrinke Marije Franca – med istrskimi mejami in simboli.

Helena Ložar-Podlogar se je leta 1986 z diskusijskim prispevkom udeležila posvetovanja Problematika termina običaj v Zagrebu; imela je referat Stadt-Land Beziehungen an einigen Beispielen aus der slowenischen Volkskultur na mednarodnem strokovnem srečanju Niederösterreich und seine Nachbarn v Heiligenkreuzu; leta 1987 je predavala o ženitovanjskih šegah na Gorenjskem na Republiškem seminarju za voditelje folklornih skupin v Bohinju; leta 1988 je govorila o pustnih šegah na Slovenskem v Osnovni šoli heroja Veljka Vlahovića v Ljubljani; o letnih in življenjskih šegah na Štajerskem je predavala na seminarju ZKOS za vodje folklornih skupin na Ptuj; leta 1989 je v Osnovni šoli Mirna na Dolenjskem predavala o pustnih šegah na Dolenjskem, v Osnovni šoli Frana Roša v Celju pa o metodah raziskovanja šeg; imela je predavanje Sonnwendbräuche der Slowenen za avstrijsko etnološko društvo na Dunaju; leta 1990 je govorila o metodah raziskovanja šeg v Osnovni šoli Frana Roša v Celju; leta 1991 je na isti šoli predstavila pomladne šege, na kulturnem večeru župnije Rakovnik v Ljubljani pa je imela predavanje Od adventa do treh kraljev; leta 1993 je imela na simpoziju Pro vita alpina v kraju Santa Maria na južnem Tirolskem predavanje Šege v slovenskem alpskem svetu; o smrti v ljudskih šegah in ljudskem verovanju je govorila na kulturnem večeru na Rakovniku pri Ljubljani; leta 1995 je o dobrepoljskih mačkarah predavala z diapozitivi v Osnovni šoli Hinka Smrekarja v Ljubljani; predavanje Gregorjevo – dan pomladi, praznik učencev in učiteljev, je imela na Onkološkem oddelku Pediatrične klinike v Ljubljani; o pomladnih in velikonočnih šegah je govorila na izobraževalnem dnevu v župnijski dvorani v Šiški; na redakcijski konferenci mednarodne bibliografske revije *Demos* v Dresdenu je predstavila dela slovenskih etnologov; leta 1996 je na Gimnaziji Novo mesto predavala o šegah ob poljskem delu, z diskusijo je sodelovala na Zablatnikovih dnevih v Bilčovsu na avstrijskem Koroškem; leta 1997 je na mednarodni konferenci The Mask within European Tradition v kraju Binche v Belgiji nastopila z referatom o tradicionalnih maskah v Sloveniji; na uredniški konferenci mednarodne bibliografske revije *Demos* v Bratislavi je predstavila dela slovenskih etnologov; leta 1998 je v dvorani Krke, tovarne zdravil, predavala o smrti v slovenskih ljudskih šegah in verovanju za društvo »Hospic«; na mednarodnem simpoziju Etnološki in antropološki vidiki preučevanja smrti v Ljubljani je imela referat Tradicionalno obredje ob smrti na slovenskem podeželju; na mednarodni konferenci Ljudska kultura med državo in narodom v Gozdu Martuljku je imela referat Slowenische Volkskultur im Kronprinzenwerk (mit besonderer Berücksichtigung der Sitten und Bräuche); leta 1999 je vodila plenarno zasedanje in sklepno diskusijo na sestanku Alpes Orientales ob praznovanju 75-letnice etnološke stroke in 50-letnice inštituta v Gradcu v Avstriji; leta 2000 je imela na simpoziju o Urbanu Jarniku, Zablatnikov dan na Bistrici na Zilji, referat o prispevku Urbana Jarnika k spoznavanju ljudskega življenja na Zilji; z referatom Mačkare, pustni otok sredi Dolenjske, se je udeležila mednarodne konference na Ptuj Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu; v Društvu rodoslovcev je predavala o šegah življenjskega kroga, na TV Slovenija govorila o šegah adventnega časa, l. 2001 je nastopila na avstrijski televiziji, Studio Kärnten, s prispevkom o slovenskih velikonočnih šegah.

Milko Matičetov je leta 1973 predaval o rezijanskih živalskih pravljicah za Slovensko etnografsko društvo v Ljubljani, v Slovenskem klubu v Trstu in v Društvu slovenskih pisateljev; 1974. je v Slovenskem etnografskem društvu predaval o raziskovanju slovenskih pregovorov in o rezijanskem bajnem bitju Čas; predaval je tudi v študijskem krožku Nediža v Škrutovem v Benečiji in na tečaju za slovenske šolnike v Gorici, na kongresu o folklori v Modeni je imel referat o dramatskih sestavinah v ljudskem slovstvu, na kongresu o ljudskem pripovedništvu v Helsinkih je imel predavanje z naslovom *Alte und neue Tiergeschichten*, v Gradcu je imel na Inštitutu za splošno in uporabno jezikoslovje referat *Resianisch seit Baudouin de Courtenay*, v Livornu pa za učitelje *La letteratura popolare resiana*; leta 1975 je imela skupina *Alpes Orientales* na Ravanci v Reziji svoje 8. posvetovanje na temo *Izseljenstvo v življenju in izročilu Vzhodnih Alp*. Organiziral ga je dr. Gaetano Perusini, profesor etnologije na tržaški univerzi. M. Matičetov je govoril o pečatu, ki ga je izseljevanje vtisnilo ustnemu izročilu Rezijanov; leta 1976 je imel na interdisciplinarnem zborovanju v kraju *Vigo di Fassa* v Trentu referat *Sulla raccolta e lo studio delle tradizioni popolari tra i Ladini delle Dolomiti*; leta 1977 je z referatom sodeloval na 24. kongresu ZDFJ v Piranu; leta 1979 je govoril o rezijanskem skrivnem govoru na mednarodni konferenci ob 150-letnici smrti Jana Baudouina de Courtenayja na Ravanci v Reziji; na folklorinem oddelku Državnega inštituta za gledališče, glasbo in kinematografijo v Leningradu je predaval o folklorističnem delu v Sloveniji po osvoboditvi, v Prilepu je imel ob 150-letnici rojstva Marka Cepenkova referat o Marku Cepenkovi in Gašperju Križniku, dveh južnoslovanskih folkloristih samoukih, v študentskem botaničnem krožku v Ljubljani je govoril o ljudskih in knjižnih imenih rastlin na Slovenskem; leta 1980 je v seminarju za splošno jezikoslovje na FF v Padovi predaval o zgodovini in današnjem stanju raziskovanja rezijanščine, na mednarodni konferenci o problemih praktičnega pisanja rezijanščine na Ravanci v Reziji je imel predavanje o ortografiji pisanih rezijanskih besedil od 18. stoletja do danes, ob odprtju kulturnega doma na Ravanci je predstavil pesnico *Silvano Paletti* in njene pesmi v rezijanščini; leta 1981 je imel v beneškem študijskem centru *Nadiža* predavanje *Testimonianze scritte in resiano dal 1790 ad oggi*; ob okrogli mizi o starejši zgodovini slovenskega slovstva v Slovenski matici je govoril o ljudskem pesništvu v slovenski literarni zgodovini; na mednarodnem simpoziju *Etnične tradicije in sedanosti* na Ohridu je imel referat *Nekaj izrazitejših jagod na rezijanski ogrlici*; na večeru domačih pripovednikov v Tinjah na avstrijskem Koroškem je predstavil pravljicarja *Franca Isopa* iz Roža; o pisanih in tiskanih pričevanjih o Reziji je predaval v Slavističnem društvu Ljubljana; leta 1982 je imel na rezijanskem večeru v kulturnem domu na Ravanci in v kulturnem domu v Trstu uvodni nagovor in predstavitev pesnikov *Renata Quaglie*, *Silvane Paletti* in kantavtorja *Rina Chineseja*, v Akademiji znanosti, literature in umetnosti v Vidnu je imel predavanje *Il passaggio dalla poesia di tradizione orale alla poesia di autore in Val Resia*; s predavanjem je sodeloval v Ogleju na srečanju *Furlani in Slovenci, dva naroda*; o Rezijanih in Reziji je govoril na otvoritvi razstave o Reziji v Kosovelovi knjižnici v Sežani; leta 1984 je imel uvodno besedo po rezijansko in italijansko k recitacijam rezijanskih pesmi na začetku kulturnega krožka *Rozajanski dum* na Ravanci in predavanje o Rezijanih po svetu na isti prireditvi; z diskusijo je sodeloval na posvetovanju *Zaton kraške arhitekture*; pri župnijski skupnosti na Ravanci je imel predavanje s predstavitvijo knjige *Christjansko Uzhilo – Dottrina Christiana*; ob predstavitvi knjige *Brata Miladinova Ljudske pesmi* v prevodu Štefana Kocjančiča v Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete v Ljubljani je imel spominski prispevek; leta 1985 je na občnem zboru SED predaval o bajnih bitjih na Slovenskem; o Giuseppeju Pitrèju je

govoril ob predstavitvi nove izdaje G. Pitre, *Bibliografia delle tradizioni popolari d' Italia* v Palermu; na študijskih dnevih, ki jih je pripravil Ladinski kulturni inštitut v kraju Vigo di Fasa, je imel predavanje *La raccolta di Ugo de Rossi nel quadro della narrativa alpina orientale*; o rezijanskem ljudskem slovstvu je predaval učencem šol v Reziji, o tradicionalni rezijanski kulturi pa v rezijanskem kulturnem krožku *Rozajanski dum* na Ravanci; o svojih raziskovanjih med Slovenci v Italiji je govoril na seminarju za vzgojitelje, učitelje in profesorje slovenskih šol na Tržaškem; imel je predavanje o Reziji za delavsko univerzo in na plenumu kulturnih delavcev OF v Novi Gorici; leta 1986 je v Inštitutu za vzhodnoevropske jezike in literature na videnski univerzi predaval o dveh stoletjih raziskovanja Rezije in na univerzah v Cagliariju in Sassariju o analogijah med sardinjskim in slovenskim ljudskim pripovedništvom; leta 1987 je imel referata *Die baltische Volksballade vom Kranken Helden und ihre Metamorphosen* na mednarodnem posvetovanju o ljudskih baladah v Rovinju in Slovensko-hrvaška balada *Neusmiljena gospoda / Štibrica* na slovensko-hrvaških etnoloških vzporednicah v Dolenjskih Toplicah; na spominskem srečanju ob 10-letnici smrti prof. Gaetana Perusinja v Vidnu je imel predavanje *Sull' abbigliamento nella narrativa nell' est dell' arco alpino*; na Benečanskih kulturnih dnevih v Špetru je govoril o ljudskem pripovedništvu od Nadiže do Rezije; leta 1988 je na tiskovni konferenci v Špetru predstavil svoje delo v knjigi *Materiali IV J. B. de Courtenayja*; na posvetovanju ob 150-letnici rezijanske folklorne skupine na Ravanci je imel predavanje *Lanita*; za učitelje italijanskih srednjih šol v Trstu je imel predavanje *Interessi e tematiche nella letteratura di tradizione orale nella zona di Alpe-Adria* in referat na posvetovanju *Raziskovanje in njegova uporaba na Ravanci v Reziji*; leta 1992 je govoril o Reziji na mednarodnem simpoziju *La cultura popolare in Friuli* v Vidnu; leta 1993 je o rezijanski kulturi predaval učencem v Rezijanskem šolskem centru.

Vesna Moličnik je imela leta 2000 na mednarodni konferenci *Maske in maskiranje* v Sloveniji in zamejstvu na Ptujju referat *Pustovanje v Ljubljani*; na mednarodni konferenci *Simbolni vidiki vizualne kulture v Ljubljani* je imela referat *Vizualna (samo)predstavitev*; 2001 je bila na razstavi *Vulgata – Kunst aus Slowenien* predvajana njena video instalacija *Okus po mestu*; skupaj z Natašo Rogeljo je na konferenci *People and the Sea, Maritime Research in Social Sciences* (v organizaciji Univerze v Amsterdamu in Nizozemskega inštituta za družbene vede) predstavila video *Fishing Tourists*; na mednarodni konferenci *Working Images* v Lizboni (v organizaciji *European Association of Social Anthropology (EASA)*, omrežji *Teaching Anthropology Network /TAN/* in *Visual Anthropology Network /VAN/*) je imela predavanje *On-line Photographs and Self-concept*.

Mojca Ravnik je leta 1988 na Srednji družboslovni šoli v Kopru predavala o istrski stavbni dediščini; leta 1989 je imela na posvetovanju *Vizualna dokumentacija in komentar referat o etnološkem raziskovanju stavbarstva v Istri s pomočjo videodokumentacije*; leta 1991 je imela referat *Družina in sorodstvo* (sondažna raziskava na Kobilju, v Gornji Bistrici, Kamovcih in Petišovcih) na *Vzporednicah slovenske in hrvaške etnologije v Lendavi*; leta 1992 je imela na znanstvenem srečanju *Buzetski dani* referat o izročilu dvorca *Buturaj* v okoliških vaseh (z videofilmom, ki ga je posnel N. Križnar); o družinah v istrskem zaledju in izseljevanju *Istranov* v Trst in druge kraje je predavala v Osrednji knjižnici *Srečka Vilharja* v Kopru; leta 1993 je imela na znanstvenem srečanju *Buzetski dani* referat *Sestava in preteklost istrskih družin v arhivskem in terenskem gradivu (status animarum in ustno izročilo)*; leta 1994 se je udeležila srečanja skupine za zgodovino prebivalstva in družbene strukture iz Cambridgea v Budimpešti z referatom *Families and Domestic Groups in Slovene Istria*; na posvetovanju o prenovi stavbarstva na Koprskem je govorila o vprašanih varstva etnološke dediščine v zaledju; v seminarju za mentorje

zgodovinskih krožkov v Ljubljani in Mariboru je predavala o intervjuju kot raziskovalni metodi. Leta 1995 se je v Cambridgeu udeležila srečanja mednarodne skupine raziskovalcev na projektu Evropski vzorci družin in gospodinjstev, kjer je skupaj z Jožetom Hudalesom iz Muzeja v Velenju predstavila tekoče in načrtovane raziskave te teme v Sloveniji; na delavnici o zgodovinsko-antropološkem preučevanju družine v balkanskem prostoru v medkulturni primerjavi, ki jo je priredil Inštitut za zgodovino iz Gradca na Dunaju, je govorila o raziskovanju družine in sorodstva in pripravila razpravo o projektih drugih udeležencev; o družini in sorodstvu v vaseh v Slovenski Istri je predavala članom Lion's kluba v Kopru in v kulturnemu društvu Prohistrina v Ljubljani; leta 1996 je na mednarodni etnološki šoli v Piranu predavala o družini in sorodstvu v vaseh v Slovenski Istri; leta 1997 je v Abitanti predavala o stavbni dediščini, družini in sorodstvu v Slovenski Istri članom Unescove komisije za stavbno dediščino in okolje; na mednarodnem srečanju Granice u Istri – istarske granice v Poreču je govorila o družini in sorodstvu v obmejnih krajih; leta 1988 je imela na mednarodnem simpoziju ob petdesetletnici Inštituta za etnologijo in folkloristiko v Zagrebu predavanje *Where does the Mediterranean begin? Could This Question be Answered from the Viewpoint of Slovenian Ethnology?*; na univerzi za tretje življenjsko obdobje je predavala o Galjevici in etnološkem preučevanju mest; leta 1999 je imela na posvetovanju Buzetski dani referat *Nekaj etnoloških vprašanj o vaseh ob meji*; skupaj z N. Križnarjem, ki je predvajal videodokumentacijo in predaval o vizualnem gradivu iz Istre, je govorila o družini v Istri v 19. in 20. stoletju v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju; leta 2000 je o etnoloških značilnostih Slovenske Istre predavala na Evropskih dnevih kulturne dediščine na ZRC SAZU; na mednarodni konferenci o etnološkem raziskovanju prehrane je imela referat o etnoloških značilnostih Slovenske Istre.

Marija Stanonik je imela leta 1978 na posvetovanju etnologov o etnologiji in sodobni slovenski družbi v Brežicah referat *Etnološki vidik raziskovanja NOB*; leta 1980 je na posvetovanju o etnologiji in slavistiki v Ljubljani govorila o modelih razmejevanja slovstvene folklorne in literature, na mednarodnem simpoziju *Obdobje romantike v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi* je imela referat *Vprašanje mitološke romantične teorije pri Slovencih*; o otroški slovstveni folklori je govorila na zborovanju slovenskih slavistov v Novi Gorici; leta 1981 je imela na simpoziju o Louisu Adamiču ob 30-letnici smrti v Ljubljani referat *Louis Adamič in jugoslovanska slovstvena folklor*; leta 1982 je imela na zborovanju slovenskih slavistov v Velenju referat z naslovom *Slovstvena folklor med terenom in kabinetom*; za posvetovanje o vzporednicah slovenske in hrvaške etnologije in folkloristike v Varaždinu je pripravila referat *M. Valjavec kot slovstveni folklorist*; leta 1984 je imela na posvetovanju *Družbena in kulturna podoba slovenske reformacije v Ljubljani* referat *Prelom med ustno in tiskano jezikovno komunikacijo – v očeh slovenskih protestantov*; o motivu delavca in kmeta (z vidika stanovske in razredne zavesti) v slovenskem NOB pesništvu 1941–1945 je govorila na posvetovanju o razmerjih med etnologijo in zgodovino v Mariboru; o slovstveni folklori v domačem okolju je predavala na Literarni šoli v Kopru; leta 1985 je imela na mednarodnem posvetovanju o socialnem realizmu v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi v Ljubljani referat *Pesništvo odpora 1941–1945 pri slovanskih narodih kot metodološki problem*; leta 1987 je na mednarodnem simpoziju *Reformacija na Slovenskem* v Ljubljani nastopila z referatom o slovenskih protestantih in folklori tradiciji; leta 1988 je imela na mednarodnem simpoziju *Slovenski jezik, literatura in kultura v srednjem veku* v Ljubljani referat *Pregled raziskovanja srednjeveške slovstvene folklorne na Slovenskem*; na 12. mednarodnem kongresu antropoloških in etnoloških znanosti v Zagrebu je govorila o *Tradicijem*

vidiku slovstvene folklore; imela je predavanje Kako pritegniti učence v raziskovanje slovstvene folklore za člane Slavističnega društva za Gorenjsko; leta 1989 je imela na mednarodnem kongresu International Society for Folk Narrative Research v Budimpešti referat Paradoks slovstvene folklore; na posvetovanju Obdobje slovenskega narodnega preporeda je govorila o slovstveni folklori v zavesti slovenskega razsvetljenstva; na posvetovanju 300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske v Ljubljani je govorila o J. W. Valvasorju in slovenski slovstveni folklori; v okviru seminarja za učitelje slovenskega jezika v Žalcu je imela več predavanj o temeljih slovstvene folklore in delu na terenu; leta 1990 je govorila zdomskim učiteljem o paradoksu slovstvene folklore; o tem, kako motivirati učence za zbiranje slovstvene folklore, je predavala aktivu učiteljev iz Selške in Poljanske doline; o problemu folklorizacije slovenske vojne poezije je imela referat na konferenci v organizaciji akademije znanosti v Varšavi; o slovstveni folklori kot kulturni vrednoti je predavala v knjižnici A. T. Linharta v Radovljici; referat Jezik (govorjena beseda) na meji jezikoslovja in etnologije je imela na posvetovanju Obdobja v slovenskem jeziku, književnosti, kulturi po letu 1919; leta 1991 je o tem, kako pritegniti učence k zbiranju slovstvene folklore, predavala aktivu učiteljev slovenščine v občini Ljubljana Šiška; o slovstveni folklori v domačem okolju je predavala vodjem občinskih aktivov slovenskega jezika; leta 1992 je imela na simpoziju Katoliška obnova in protireformacija v notranjeavstrijskih deželah 1564–1628 v Gorici referat Slovstvena folklori v obdobju protireformacije in baroka pri Slovencih; na kongresu mednarodnega združenja za ljudsko pripovedništvo v Innsbrucku je imela referat o mitoloških razsežnostih slovstvene folklore; na srečanju gledališč na podeželju v Izlakah je imela referat Tip pripovedovalca, ki je hkrati tudi igralec; leta 1993 je predavala o terminologiji slovstvene folklore na srednji frizerski šoli v Ljubljani in o odnosu mladoletnikov do slovstvene folklore na slavističnem zborovanju v Celju; l. 1994 je na posvetu o amaterskem gledališču na podeželju in v urbanem okolju govorila o dramatski razsežnosti slovstvene folklore; na simpoziju Jernej Kopitar in njegova doba v Ljubljani je imela referat Sveta brata Ciril in Metod; na srečanju Euroethno v Budimpešti je orisala Evropo v slovenski slovstveni folklori; na obeležitvi 50-letnice smrti Karla Destovnika – Kajuha je govorila o žanrskem sistemu slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva 1941–1945; leta 1995 je v Matični knjižnici Izola govorila o pravljicarstvu in kulturni dediščini; leta 1996 je v Tinjah na avstrijskem Koroškem spregovorila o slovenščini med domom in svetom; o slovenski narečni poeziji je predavala na mednarodnem dialektološkem simpoziju v Mariboru; v Muzejskem društvu Jesenice je predavala o slovenskem folklornem izročilu danes; na slovenističnih dnevih v Novi Gorici je predstavila pokrajinski vidik slovenske slovstvene folklore; na mednarodnem simpoziju o interpretaciji Svetega pisma ob izidu novega slovenskega prevoda v Ljubljani in na Sveti gori je imela referat Interpretacija in konkordanca svetopisemskih motivov v slovenski slovstveni folklori; leta 1997 se je udeležila Hrenovega simpozija v Rimu z referatom Škof Tomaž Hren v slovenskem leposlovju; na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Kranju je nastopila z referatom Matija Valjavec in Gašper Križnik – znamenita zbiralca slovenske slovstvene folklore; o svetopisemskih motivih v slovenski slovstveni folklori je govorila v društvu Exlibris Sloveniae v Ljubljani; referat Peter Dajnko in slovenska slovstvena folkora je imela na Dajnkovem simpoziju v Črešnjicah in Gornji Radgoni; leta 1998 je v Splošni knjižnici v Izoli govorila o napotkih za zbiranje gradiva na terenu in predstavila zbirko Glasovi; o vprašanju slovenske identitete je govorila na primorskih slovenističnih dnevih v Špetru; o svetopisemskih motivih v slovenski slovstveni folklori je imela predavanje za izobražence v župniji v Kočevju; o slovenskih zbadljivkah je predavala na seminarju

slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani; imela je referat *Literary Folklore and Cultural Anthropology* na kongresu International Society for Folk Narrative Research v Göttingenu; o slovstveni folklori in mitologiji je govorila na mednarodnem kongresu slavistov v Krakovu, o interdisciplinarnosti slovstvene folklore pa na slavističnem zborovanju v Murski Soboti; o pregovorih pri Antonu Murku je govorila na simpoziju o Antonu Murku v Hočah pri Mariboru; referat Peter Pavel Glavar v slovenskem slovstvu, slovstveni folklori in literaturi je imela na simpoziju o Petru Pavlu Glavarju na Slovenski teološki akademiji v Rimu; o nagrobnih napisih na slovenskih pokopališčih je govorila na simpoziju Etnološki in antropološki vidiki smrti v Ljubljani; leta 1999 je imela v društvu Exlibris v Ljubljani predavanje Čebela – žlahtna spremljevalka; na simpoziju o Fani Haussman je govorila o Fani Haussman in vprašanih folklorizacije; na mednarodnem simpoziju o Janezu Svetokriškem v Vipavskem Križu je imela referat Kontekst slovstvene folklore v pridigah Janeza Svetokriškega; o ženskih oblikah hišnih imen je predavala na posvetovanju Slovenska lastnoimenskost v Pišecah; o vprašanih historizma in slovstvene folklore je govorila na mednarodnem simpoziju Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani; leta 2000 je na mednarodnem simpoziju Simbolni izraz vizualne kulture v Ljubljani predavala o vprašanju vizualizacije abstraktnih motivov v slovenski slovstveni folklori; na seminarju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani je imela referat Kategorija časa v slovenski slovstveni folklori; o sodobni slovenski narečni poeziji je predavala na kongresu slovenskih slavistov v Kopru; na simpoziju ob 25-letnici Slovenskega etnološkega društva v Novi Gorici je imela predavanje Antropološki vidik slovstvene folklore; o kriterijih zapisovanja in redakcije slovstvene folklore pri nekaterih južnoslovanskih avtorjih je govorila na slovensko-makedonski konferenci Slovenski in makedonski jezik ter literatura v sodobnih družbenih okoliščinah v Ljubljani; na mednarodni konferenci Kvalitativno raziskovanje na Bledu je imela referat *Biography – reality or illusion*; leta 2001 je v Društvu slovenskih izobražencev predstavila zbirki *Most in Glasovi*; na Gimnaziji Murska Sobota je v edukativnem programu spregovorila o slovstveni folklori za dijake; zbirko *Most* je predstavila tudi v Mestni knjižnici in čitalnici v Idriji; v Galeriji Družina v Ljubljani je nastopila na srečanju prijateljev in zbiralcev pregovorov; o slovstveni folklori v domačem okolju v teoriji in praksi je govorila na seminarju Zavoda Republike Slovenije za šolstvo o uvajanju izbirnih predmetov pri slovenščini; predavanje o ljudskem izročilu v Sloveniji, folklori v ročnih delih, okraševanju predmetov in orodja, pesmih, molitvah, zgodbah, skratka o »ljudskih znamenitostih« krajev v Sloveniji in naši domači dolini je govorila v Društvu kmečkih žena in deklet Hrastnik; na Drugem slovensko-hrvaškem slavističnem srečanju v Šmarjeških Toplicah je sodelovala s prispevkom *Slovstvena folklor in avdiovizualni mediji*; na prireditvi v počastitev ob 40. obletnici bralne značke (Družbeni dom, Prevalje) je ob izidu gradiva slovstvene folklore na prevaljski šoli spregovorila o svojih sanjah o strokovni reviji za slovstveno folkloro; o slovstveni folklori na Koroškem in nje raziskanih in neraziskanih žanrih je spregovorila na Zablatnikovem dnevu v Pliberku; na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture na FF v Ljubljani je vodila tečaj *Slovstvena folklor skozi čas*; po dvakrat je javnosti predstavili svoji nazadnje izišli knjigi (*Teorija slovstvene folklore in Bela Ljubljana*); na slavističnem kongresu je imela referat Matija Murko na razpotjih slovanske etnologije.

Polona Šega je leta 1997 na mednarodni delavnici Migracije v interdisciplinarnem in mednarodnem kontekstu na Dunaju govorila o slovenskih krošnjarijih na Dunaju; leta 2000 je imela na mednarodni konferenci Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu na Ptujju referat *Obhodi našemljencev v Drežnici konec 90. let 20. stoletja*; leta 2001 je

imela na mednarodnem posvetovanju Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu v Cerknem referat Cunder v Istri, z referatom se je udeležila simpozija o dinamiki sprememb tradicije na Irskem.

8. Sestanki in konference, ki jih je priredil ISN

Od 3. do 7. 6. 1975 je imela skupina Alpes Orientales na Ravanci v Reziji svoje 8. in zadnje posvetovanje s temo Izselenstvo v življenju in izročilu Vzhodnih Alp. Organiziral ga je dr. Gaetano Perusini, profesor etnologije na tržaški univerzi. Med pobudniki in organizatorji te delovne skupine je bil tudi ISN. Prvo srečanje je bilo v Ljubljani leta 1956. Prispevki 8. posvetovanja niso bili objavljeni, sedem prejšnjih pa je bilo priobčenih v samostojnih knjigah.

Leta 1984 so sodelavci sekcije za glasbeno narodopisje ob 50. obletnici ustanovitve Folklornega inštituta pripravili v Prešernovi dvorani SAZU razstavo, ki je predstavila začetek, razvoj, delo in rezultate inštituta, katerega naslednik je bila sekcija. Odprtje razstave je bilo 16. oktobra ob številni udeležbi domače strokovne javnosti, gostov – zastopnikov sorodnih ustanov iz Jugoslavije in sosednjih dežel Avstrije, Italije in Madžarske in drugih prijateljev sekcije. Razstavo je odprl upravnik M. Matičetov, o delu inštituta je govoril njegov dolgoletni ravnatelj V. Vodušek. Ob proslavi je potekalo še dvodnevno mednarodno posvetovanje o ljudskem glasbenem izročilu v sodobnosti.

Leta 1985 so sodelavci sekcije za glasbeno narodopisje pripravili Srečanje z ljudskimi pevci in godci, ki je v okviru Evropskega leta glasbe potekalo 10. novembra v Cankarjevem domu. Srečanje je pokazalo vso pestrost slovenske ljudske vokalne glasbe in nekatere izbrane primere slovenskega godčevstva.

Leta 1988 je bil ISN pobudnik in soorganizator dveh posvetovanj. Prvo, Raziskovanje in njegova uporaba – Ricerca e riproposte, je bilo 28. oktobra na Ravanci v Reziji ob 150-letnici rezijanske folklorne skupine. Posvetovanje je bilo končano drugi dan v Naborjetu, kjer je direktor ZRC SAZU dr. Mitja Župančič izročil Etnografskemu muzeju posnetke tonskega in filmskega narodopisnega gradiva, posnetega med Slovenci v Italiji, ki ga sicer hrani sekcija za glasbeno narodopisje ISN. Glavno delo je s strani ISN opravil J. Strajnar.

Znanstveno srečanje Jakob Volčič in njegovo delo (1815–1888) je bilo 10. decembra v Pazinu ob 100-letnici smrti Jakoba Volčiča, slovenskega duhovnika, zbiralca, raziskovalca ljudskega izročila v Istri in preporoditelja. J. Fikfak je zbral referente, strokovno pripravil srečanje in uredil zbornik prispevkov. Tehnično organizacijo posvetovanja sta izpeljala Katedra Čakavskog sabora in Centar za kulturo iz Pazina. Ob znanstvenem srečanju so sodelavci ISN pripravili razstavo o življenju in delu J. Volčiča.

25. in 26. 6. 1993 in 30. 8. 1993 je ISN (J. Fikfak) v sodelovanju z Institutom für Realienkunde (dr. Gerhard Jaritz) iz Kremisa ob Donavi organiziral konferenco Digital Image Processing in History. Ob tej priložnosti je izšel zbornik prispevkov.

Med 6. in 9. 6. 1995 je bilo v organizaciji ISN in ZRC SAZU v Bohinju mednarodno etnološko posvetovanje Planšarske stavbe v Vzhodnih Alpah / Die Sennhütten in den Ostalpen / L' architettura delle malghe nelle Alpi orientali. Simpozija se je udeležilo 7 predavateljev iz Švice, Italije, Nemčije in Avstrije in 10 iz Slovenije. Srečanje je dalo rodovitne sadove. Za slovensko etnologijo je bilo uspešno še zlasti zato, ker je bilo omogočeno primerjati domača znanstvena spoznanja s tujimi. Organizator je založil in izdal zbornik referatov s povzetki in bogatim ilustrativnim gradivom. Organizacijske priprave in posvetovanje je vodil T. Cevc, ki je uredil tudi zbornik.

Leta 1998 je bila od 11. do 14. 11. mednarodna konferenca Ljudska kultura med državo in narodom – Narodopisja na prelomu stoletja v srednji Evropi in *Austro-Ogrska monarhija v besedi in podobi* / Volkskultur zwischen Staat und Nation. Volkskunden zur Jahrhundertwende in Zentraleuropa und *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild* / Folk Culture between State and Nation – Ethnographies at the Turn of the Century in Central Europe and *The Austro-Hungarian Monarchy in Word and Image*. Organizatorja sta bila ISN (J. Fikfak) in Institut für Volkskunde der Universität Wien (R. Johler).

ISN (H. Ložar - Podlogar) je bil skupaj s Slovenskim etnografskim muzejem in Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo FF soorganizator mednarodnega simpozija Etnološki in antropološki vidiki preučevanja smrti, ki je bil od 5. do 8. 11. 1998 v Ljubljani.

Leta 2000 je ISN v sodelovanju z Znanstvenoraziskovalnim središčem Bistra na Ptuju pripravil mednarodno konferenco Maske in maskiranje na Slovenskem in v zamejstvu, ki je bila od 24. do 27. 2. na Ptuju. Zbornik povzetkov sta uredila J. Fikfak in dr. Aleš Gačnik iz Bistre.

V sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem je ISN od 5. do 11. junija organiziral 13. mednarodno konferenco o etnološkem raziskovanju prehrane z naslovom Hrana in praznovanje – Od posta do preobilja / 13th International Ethnological Food Research Conference Food and Celebration – From Fasting to Feasting. Konferenca se je udeležilo 57 udeležencev iz 11 evropskih držav in Amerike. M. Godina Golija je uredila in pripravila za tisk zbornik povzetkov, koordinirala je pripravo konference in organizirala za udeležence strokovne ekskurzije in ogled etnoloških spomenikov in zbirk.

Skupaj z Glasbenonarodopisnim inštitutom ZRC, Slovenskim etnografskim muzejem iz Ljubljane in Inštitutom za raziskovanje ljudske glasbe z Dunaja je bil Inštitut soorganizator mednarodnega posvetovanja Glasba in manjšine od 25. do 30. junija v Ljubljani. Sodelavci Inštituta so pomagali pri praktični izvedbi posvetovanja, pripravili vabila in povzetke, prevzeli videonemanje in strokovno vodstvo ekskurzije.

V sodelovanju z Inštitutom za družbene vede, Fakulteta za družbene vede v Ljubljani, je ISN od 5. do 8. 11. na Bledu organiziral mednarodno konferenco Kvalitativno raziskovanje – Nove težnje v razvoju in uporabi kvalitativnih metod / Qualitative research – New trends in the development and use of qualitative methods. Izšel je zbornik povzetkov. Konferenco sta pripravila J. Fikfak in dr. Frane Adam s FDV.

S pomočjo podjetja Marand, d. o. o., je ISN 8. 11. priredil uvodni seminar v računalniško podprto kvalitativno analizo s programom ATLAS.ti, ki ga je vodila dr. Susanne Frieze z Danske. Seminar je organiziral J. Fikfak.

Leta 2001 je ISN (J. Fikfak) v sodelovanju z Mestnim muzejem Idrija (Ivana Leskovec) in Znanstvenoraziskovalnim središčem Bistra na Ptuju (Aleš Gačnik) pripravil mednarodno konferenco Maske in maskiranje na Slovenskem in v zamejstvu, ki je bila 18. in 19. aprila v Cerknem.

9. Strokovno sodelovanje doma in v tujini, obiski

ISN je sodeloval z ustanovami doma in v tujini, kar je razvidno iz predstavitev znanstvenoraziskovalnega dela sodelavcev. V domovini je bilo živahno predvsem sodelovanje z etnološkimi oddelki muzejev in zavodov za varstvo naravne in kulturne dediščine.

Številni sodelavci ISN so na povabilo Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani predavali študentom o metodologiji in izsledkih raziskav. Tako je leta 1978 M. Matičetov govoril o slovenskih pravljicarjih, posebej o Rezijanki Tini Vajtovi in podal prerez etnobotanične študije »Bedenice«, imensko, pesniško in obredno izročilo o tem cvetju na Slovenskem. T. Cevc je predaval o problematiki raziskovanja občasno naseljenih bivališč na Slovenskem. Leta 1989 je A. Baš predaval o oblačilnem videzu in oblačilni kulturi, M. Stanonik pa o konceptualizaciji folkloristike kot sestavine predmetnika študija etnologije. Leta 1990 je M. Stanonik predavala o (slovstveni) folkloristiki, leta 1991 pa o konceptu slovstvene folklore pri Slovencih. Leta 1992 je T. Cevc predaval o slovenski kmečki hiši in kozolcu, leta 1993 pa o izviru kozolca toplarja na Slovenskem. M. Stanonik je imela predavanje Folklor – grešni kozel slovenske kulture. Leta 1997 je imela M. Kropelj predavanje Raziskovanje ljudskega pripovedništva in današnje usmeritve stroke ob knjigi *Pravljica in stvarnost*. Leta 2000 je imela M. Stanonik predavanje Slovstvena folklor med terenom in kabinetom, leta 2001 pa je H. Ložar-Podlogar predavala o slovenski ljudski kulturi v delu *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild*.

Formalno sklenjeni pogodbi o sodelovanju ima ISN od leta 1999 z Mednarodnim centrom za večjezičnost Univerze v Vidmu (za projekt Revitalizacija in znanstvena obdelava tonskih posnetkov v Reziji) in od leta 2000 z Oddelkom za jezike in kulture Srednje in Vzhodne Evrope Univerze v Vidmu (izdajanje *Studia mythologica Slavica*).

Predavanja na univerzah v Ljubljani in Mariboru

Sodelavci Inštituta so imeli tudi redna predavanja in konzultacije. Tako je A. Baš leta 1980 za študij etnologije na 3. stopnji vodil konzultacije iz predmeta Etnologija Slovencev.

M. Stanonik je imela na Oddelku za slovanske jezike in književnosti FF Univerze v Ljubljani v študijskih letih 1997/98, 1998/99, 1999/00 in 2000/01 predavanja Izbrane vsebine iz slovenske književnosti, na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru pa leta 1998/99, 1999/00 in 2000/01 predavanja in seminar z naslovom Slovstvena folkloristika

N. Križnar je imel na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF v študijskih letih 1999/00, 2000/01 predavanja in seminar Vizualna antropologija. V študijskem letu 1999/00 je imel tudi izpitni predmet Vizualna antropologija na podiplomskem študiju na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Obiski

Sodelavci Inštituta so večkrat obiskali ustanove ali njihove oddelke v tujini, ki izvajajo podobne raziskave, kar je razvidno iz orisa njihovega znanstvenoraziskovalnega dela. Mnogo je bilo tudi obiskov gostov iz tujine na Inštitutu, ki so bili največkrat združeni s strokovnimi posveti in predavanji.

Naj najprej navedemo nekaj gostov iz zamejstva: Irena Pavlič iz Števanovec, Marija Kožar - Mukič in Karel Krajcar iz Sombotelja, Erich Prunč iz Gradca, Pavle Zablatnik iz Celovca, Herta Lausegger, Martina Piko, Uši Sereinig, Alois Angerer iz Celovca, Pavle Merku, Milan Pahor, Aleks Kalc iz Trsta, Luigia Negro, Silvana Paletti, Albina in Vittorio di Lenardo, predstavniki Zveze slovenskih kulturnih društev, člani društva Rozajanski dum iz Rezije in drugi.

Veliko je bilo obiskov strokovnjakov, raziskovalcev slovenske in sosednjih kultur: dopisni član SAZU Leopold Kretzenbacher iz Gradca, Maria Kundegraber, ravnateljica

Štajerskega narodopisnega muzeja v Gradcu, Gaetano Perusini, profesor etnografije na tržaški univerzi, Gian Paolo Gri, Liliana Spinozzi - Monai iz Vidna, Fedora Ferluga - Petronio iz Vidna in drugi.

Do leta 1991 so bili številni obiski iz drugih jugoslovanskih republik: Sanja Lazarević, Jerko Bezić, Vitomil Belaj, Tanja Perić - Polonijo iz Zagreba, Nikola Pavković, Petar in Breda Vlahović, Radmila Petrović, Milica Matić, Ljubinko Radenković iz Beograda, Radmila Fabijanić, Cvijetko Rihtman, Mira Fulanović - Sosić, Nedžad Hadžidedić iz Sarajeva, Blaže Ristovski in Aleksandra Popvasileva iz Skopja in drugi. Z nekaterimi raziskovalci so se stiki nadaljevali tudi pozneje.

Na ISN so prihajali na študijske obiske ali zaradi skupnih nalog in prireditve posamezniki iz številnih inštitutov pri znanstvenih akademijah in iz univerzitetnih oddelkov: Eva Csalog* - Pócs, Balint Sarosi, Maria Kiss, Tamas Hofer, Endre Füzes, Melinda Egetö - Gurszkyné iz Budimpešte, Elek Barta iz Debrecena, Georgi Georgiev iz Sofije, Nikolaj Kolev iz Bolgarije, Elisabeth Katschnig - Fasch, Benedikt Schneider in Christa Höllhumer iz Gradca, Karoly Gáal z Dunaja, ki je pripeljal s seboj tudi študente, Gerlinde Hofer - Haid, Dietrich Schüller, Helga Thiel, Peter Scherber, Rudi Pietsch, Emil Lubej, Reinhard Johler z Dunaja, Olaf Bockhorn z dvajsetimi doktorandi univerze na Dunaju, študentje muzikologije z Dunaja, Gerhard Jaritz in Barbara Schuh iz Kremisa na Donavi, Maria Kosová, Ján Podolák iz Bratislave, Stanislav Brouček iz Prage, Miroslav Valka iz Brna, S. A. Tokarev, N. I. Tolstoj, Anna A. Plotnikova iz Moskve, Ines Köhler, Manfred Thaller, Thomas Werner, Peter Scherber, Beate Engelbrecht iz Göttingena, Erich Stockmann iz Berlina, Berndt Schöne iz Dresdna, Hans Schuhladen iz Münchna, Aurelio Rigoli iz Palerma, A. Vian iz Firenc, Nikolai Mikhailov iz Pize, Roberto Leydi iz Bologne, Andrzej Brenz iz Poznanja, Robert Wildhaber iz Basla, John Matieu iz Berna, Arnold Niederer iz Züricha, ki je pripeljal na ekskurzijo tudi univerzitetne študente, Leonardas Sauka iz Vilniusa, Fermin Leizaola iz San Sebastiana Marie - Barbara le Gonidec, Barbara Glowczewski Barker iz Pariza, Paris Metje Postma iz Leidena, Patricia Lysaght iz Dublina, Iain R. Edgar iz Durhama, Marta Ložar, Rado Lenček, Jenny Zaman, Thomas G. Winner, Irene Portis Winner, Bing Harrington iz ZDA, Jože Lazar, Will C. Van den Hoonard iz Kanade, sodelavci Inštituta za narodnostne študije iz Bejinga na Kitajskem, Wakabayashi Kazuhiro iz Koreje in drugi.

10. Nagrade in priznanja

Prof. dr. Angelos Baš: 1968 nagrada Sklada Borisa Kidriča; 1989 Murkovo priznanje za posebne dosežke na področju etnologije; 1992 nagrada Republike Slovenije za znanstveno-raziskovalno delo.

Dr. Tone Cevc: 1985 nagrada Sklada Borisa Kidriča; 1991 Plečnikovo priznanje; 1994 Murkovo priznanje za življenjsko delo.

Dr. Monika Kropelj: 1997 zlati znak ZRC SAZU za knjigo Pravljica in stvarnost

Dr. Niko Kuret: 1955 in 1971 Premio Internazionale di folklore Giuseppe Pitre (Palermo); 1966 Herderjeva nagrada (Dunaj), 1972 nagrada Sklada Borisa Kidriča; 1988 Murkovo priznanje za življenjsko delo. – 1989 dopisni in 1991 redni član SAZU; 1993 član Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu; dosmrtni član Mednarodnega združenja za etnologijo in folkloro v Parizu, dopisni član Belgijske kraljevske komisije za folkloro.

Mag. Helena Ložar - Podlogar: 1999 Murkova nagrada za življenjsko delo; 2001 dopisna članica Etnološkega društva na Dunaju.

Dr. Milko Matičetov: 1957 Levstikova nagrada; 1963 Premio Internazionale di folklore Giuseppe Pitre (Palermo); 1980 imenovanje za člana furlanske skupine Deputazione di Storia patria; 1981 Premio Internazionale di Etnografia »Michelangelo Mariani«; 1983 literarna nagrada »Laštra landarske banke« za življenjsko delo na področju zbiranja in raziskovanja ljudskega slovstva Slovencev v Videmski pokrajini; 1992 Murkova nagrada za življenjsko delo; 1981 častni član Etnološkega društva na Dunaju; 1994 častni občan Režije; 1995 izvoljen za izrednega člana, 2001 za rednega člana SAZU.

Dr. Marija Stanonik: 1979 Priznanje Muzejskega društva in Loškega muzeja za strokovno utemeljitev muzejske zbirke v Žireh; 1983 Priznanje Mladinske knjige in uredništva Pionir za ustvarjalno sodelovanje; 1985 Odlikovanje Antona Janše za posebne zasluge za dvig slovenskega čebelarstva; 1987 priznanje Krajevne skupnosti Žiri za prispevek k razvoju kraja; 1987 posebno priznanje Republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije za zbiranje slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva; 2000 častna članica Muzejskega društva Žiri; 2000 Murkova nagrada za posebne dosežke na področju slovstvene folkloristike.

Summary

Institute of Slovenian Ethnology between 1973 and 2001

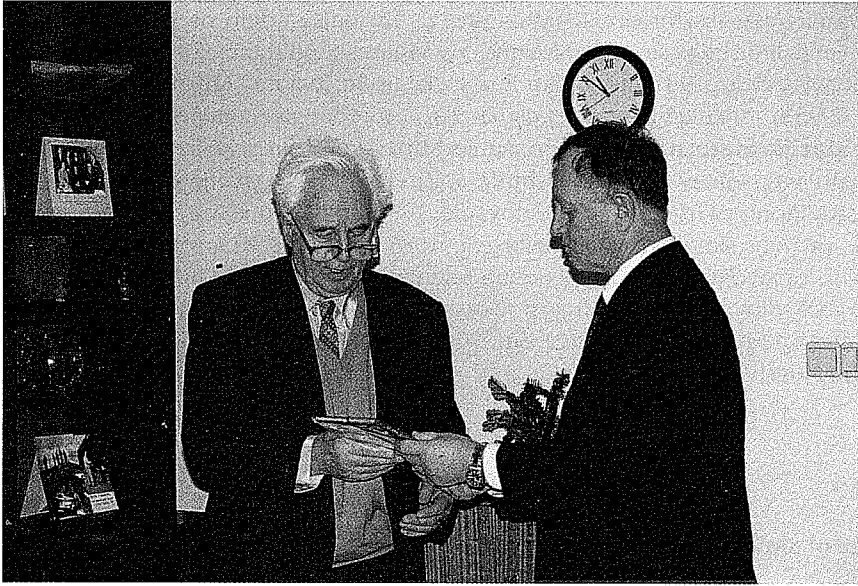
Institute of Slovenian Ethnology celebrates its fiftieth anniversary in 2001. In 1947 the Slovenian Academy of Sciences and Arts established the Commission for Slovene Ethnography, which in 1951 changed its name into the present Institute of Slovenian Ethnology (ISN). The Institute thus celebrates two birthdays: while the work itself commenced in 1947, the Institute acquired its present name four years later.

Niko Kuret has written extensively on the history of the Commission and the Institute until 1972 in *Traditiones* (Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje/Journal of the Institute of Slovene Ethnology) 1 (1972), 2 (1973) and 3 (1974). These articles were published with summaries in French, titled *La commission (1947 – 1951) et l'Institut d'ethnologie Slovène (depuis 1951) auprès de l'Académie Slovène des sciences et beaux arts. Débuts, développement, activité*. This article recapitulates the Institute's history between 1973 and 2001.

The Institute's employees' bibliographies have been printed in the following publications: *Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU* (Biographies and Bibliographies of Research and of Scientific Research Fellows at SASA), Ljubljana 1976; *Biografije in bibliografije raziskovalcev ZRC SAZU 1976-1985* (Biographies and Bibliographies of Researchers at SRC SASA 1976-1985), Ljubljana 1988; *Biografije in bibliografije raziskovalcev ZRC SAZU 1986-1995* (Biographies and Bibliographies of Researchers at SRC SASA 1986-1995), Ljubljana, ZRC 1998. They are also available on the Cooperative Online Bibliographic System and Services (COBISS). The activities of the Institute are described in detail in the yearbooks of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, and since 1996 in the annual reports of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, with summaries in English.

Based on the yearbooks of the Slovenian Academy of Sciences and Arts and the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts the author compiled the history of the Institute between 1973 and 2001. The history is followed by four articles of the researchers (M. Ramonš, H. Ložar - Podlogar, M. Stanonik and M. Kropelj) from individual sections of the Institute who have contributed their own views on the work of the Institute and the Institute's development in the past.

50. let Komisije za slovensko narodopisje – interna slovesnost 17. decembra 1997 (Foto H. Ložar - Podlogar)

Predstojnik ISN dr. Tone Cevc izroča spominsko darilo prvemu sodelavcu dr. Milku Matičetovemu

Sodelavci ISN z gosti: (z leve) Angela Berkopec, Marjetka Golež, predsednik SAZU akademik dr. France Bernik, Polona Šega, Maja Godina Golija, Stanka Drnovšek, Roberto Dapit, Monika Kropelj, Mojca Ravnik, Helena Ložar - Podlogar, Ana Kejžar, Sinja Zemljič - Golob, Vojislav Likar